

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
АПЕЛАТИВЕН СЪД-СОФИЯ

ОТЧЕТЕН ДОКЛАД

**за дейността на Апелативен съд – София,
окръжните и районните съдилища от
апелативния район през 2023 година**

Гр. София, март 2024 година

СЪДЪРЖАНИЕ

АДМИНИСТРАТИВНО-РЪКОВОДНА ДЕЙНОСТ	стр. 3
I. КАДРОВО ОБЕЗПЕЧАВАНЕ	стр.. 3
1. СЪДИИ.....	стр.. 3
2. СЪДЕБНА АДМИНИСТРАЦИЯ.....	стр.. 4
II. АДМИНИСТРАТИВНА И ФИНАНСОВА ДЕЙНОСТ	стр.. 4
1. АДМИНИСТРАТИВНА ДЕЙНОСТ	стр.. 4
2. ФИНАНСОВА ДЕЙНОСТ	стр.. 8
III. ДЕЙНОСТ НА СЪДИИТЕ ИЗВЪН ОСНОВНАТА ИМ ПО ПРАВОРАЗДАВАНЕ	стр.. 10
1. СТАНОВИЩА ПО ОБРАЗУВАНИ ТЪЛКУВАТЕЛНИ ДЕЛА	стр.. 10
2. УЧАСТИЕ НА СЪДИИТЕ В РАБОТНИ ГРУПИ, СРЕЩИ и КОНФЕРЕНЦИИ.....	стр.. 11
3. УЧАСТИЕ НА СЪДИИТЕ В КОНКУРСНИ КОМИСИИ И ПОМОЩНИ АТЕСТАЦИОННИ КОМИСИИ	стр.. 13
4. ДЕЙНОСТ НА КОМИСИЯТА ПО ПРОФЕСИОНАЛНА ЕТИКА НА СЪДИИТЕ ОТ АС-СОФИЯ	стр.. 13
IV. ДЕЙНОСТ НА СЪДЕБНАТА АДМИНИСТРАЦИЯ	стр.. 14
1. ДЕЙНОСТ НА СПЕЦИАЛИЗИРАНАТА АДМИНИСТРАЦИЯ	стр.. 14
2. ДЕЙНОСТ НА ОБЩАТА АДМИНИСТРАЦИЯ	стр.. 17
V. КВАЛИФИКАЦИЯ НА МАГИСТРАТИ И СЪДЕБНИ СЛУЖИТЕЛИ	стр.. 19
VI. СГРАДЕН ФОНД, ТЕХНИЧЕСКО ОБОРУДВАНЕ И ИНФОРМАЦИОННО ОСИГУРЯВАНЕ	стр.. 28
1. СГРАДЕН ФОНД	стр.. 28
2. ТЕХНИЧЕСКО ОБОРУДВАНЕ	стр.. 29
3. ИНФОРМАЦИОННО ОСИГУРЯВАНЕ	стр.. 29
ПРАВОРАЗДАВАТЕЛНА ДЕЙНОСТ НА СЪДИИТЕ В АПЕЛАТИВЕН СЪД – СОФИЯ ПО КОЛЕГИИ	стр.. 31
НАКАЗАТЕЛНА КОЛЕГИЯ	стр.. 31
I. ОТЧЕТ ПО КРИТЕРИ:	стр.. 31
1.1 ДВИЖЕНИЕ НА ДЕЛАТА	стр.. 31
1.2. НЕПРИКЛЮЧИЛИТЕ ДЕЛА	стр.. 32
1.3. ПРИКЛЮЧЕНИТЕ ДЕЛА	стр.. 33
1.4. СЪСТАВИ В НАКАЗАТЕЛНА КОЛЕГИЯ	стр.. 35
1.5. РАЗПРЕДЕЛЕНИЕ НА ДЕЛАТА.....	стр.. 36
1.6. МЕРКИ ЗА НЕОТКЛОНЕНИЕ „ЗАДЪРЖАНЕ ПОД СТРАЖА”	стр.. 36
II.1.1. РАЗПРЕДЕЛЕНИЕ НА ПОСТЪПИЛИТЕ ДЕЛА ПО ОКРЪЖНИ СЪДИЛИЩА	стр.. 37
1.2. ДЕЛА ОТ ОБЩ ХАРАКТЕР.....	стр.. 37
III. АНАЛИЗ НА ОТЛОЖЕНИТЕ НАКАЗАТЕЛНИ ДЕЛА	стр... 38

IV.1.1. БРОЙ СВЪРШЕНИ ДЕЛА ЗА ГОДИНАТА	стр.. 39
1.2. РЕШЕНИ ДЕЛА ПО СЪЩЕСТВО	стр.. 39
V. НАТОВАРЕНОСТ	стр.. 40
VI. РАЗПРЕДЕЛЕНИЕ НА РЕШЕНИТЕ ДЕЛА ОТ ОБЩ ХАРАКТЕР ПО ОКРЪЖНИ СЪДИЛИЩА	стр.. 40
VII. 1.1.БРОЙ ВЪРНАТИ ДЕЛА НА ОКРЪЖНИТЕ СЪДИЛИЩА ПРИЧИНИ	стр.. 41
1.2. БРОЙ ОБЖАЛВАНИ И ПРОТЕСТИРАНИ ВЪЗЗИВНИ ПРОИЗВОДСТВА. РЕЗУЛТАТИ ОТ КАСАЦИОННА ПРОВЕРКА. ИЗВОДИ	стр.. 41
VIII. НАКАЗАТЕЛНИ ДЕЛА, ОБРАЗУВАНИ В РКИ	стр.. 43
IX. ДЕЛА НА СПЕЦИАЛЕН ОТЧЕТ	стр.. 43
ГРАЖДАНСКА КОЛЕГИЯ И ТЪРГОВСКА КОЛЕГИЯ	стр.. 44
1. ОБРАЗУВАНЕ И РАЗПРЕДЕЛЕНИЕ НА ДЕЛАТА	стр.. 44
2. ДВИЖЕНИЕ НА ГРАЖДАНСКИТЕ И ТЪРГОВСКИТЕ ДЕЛА	стр.. 45
3. ДРУГИ ДЕЙНОСТИ НА СЪДИИТЕ	стр.. 49
4. МЕРКИ ЗА ОПТИМИЗИРАНЕ РАБОТАТА	стр.. 50
АНАЛИЗ НА ДЕЙНОСТТА НА ОКРЪЖНИТЕ СЪДИЛИЩА ОТ СЪДЕБНИЯ РАЙОН НА АПЕЛАТИВЕН СЪД-СОФИЯ	стр.. 51
I. КАДРОВА ОБЕЗПЕЧЕНОСТ	стр.. 51
II. ДВИЖЕНИЕ НА ДЕЛАТА В СГС И ОКРЪЖНИТЕ СЪДИЛИЩА ОТ РАЙОНА НА АС-СОФИЯ	стр.. 54
1. ОС-БЛАГОЕВГРАД	стр.. 54
2. ОС-ВИДИН	стр.. 55
3. ОС-ВРАЦА	стр.. 55
4. ОС-КЮСТЕНДИЛ	стр.. 56
5. ОС-МОНТАНА	стр.. 57
6. ОС-ПЕРНИК	стр.. 57
7. ОС-СОФИЯ	стр.. 58
8. СГС	стр.. 58
АНАЛИЗ НА РАБОТАТА НА РАЙОННИТЕ СЪДИЛИЩА ОТ РАЙОНА НА АПЕЛАТИВЕН СЪД-СОФИЯ	стр.. 60
I. РАЙОННИ СЪДИЛИЩА	стр.. 61
1. КЪМ ОС-БЛАГОЕВГРАД	стр.. 61
2. КЪМ ОС-ВИДИН	стр.. 61
3. КЪМ ОС-ВРАЦА	стр.. 61
4. КЪМ ОС-КЮСТЕНДИЛ	стр.. 61
5. КЪМ ОС-МОНТАНА	стр.. 61
6. КЪМ ОС-ПЕРНИК	стр.. 61
7. КЪМ ОС-СОФИЯ	стр.. 61
8. КЪМ СГС	стр.. 61
II. НАТОВАРЕНОСТ НА РАЙОННИТЕ СЪДИЛИЩА	стр.. 61

АДМИНИСТРАТИВНО - РЪКОВОДНА ДЕЙНОСТ

I. КАДРОВО ОБЕЗПЕЧАВАНЕ

1. СЪДИИ

Щатната численост на съдиите от Апелативен съд - София към 01.01. 2023 г. е 85 (осемдесет и пет) щатни бройки.

Разпределението на щата на съдиите е както следва : 1(една) щ. бр. за административен ръководител и председател на съда, 35 (тридесет и пет) щ. бр. за съдии в Наказателна колегия, в това число и заместник административен ръководител – и ръководител на НК, 27 (двадесет и седем) щ. бр. за съдии в Гражданска колегия, в това число и заместник административен ръководител – и ръководител на ГК и 22 (двадесет и две) щ. бр. за съдии в Търговска колегия, в това число и заместник административен ръководител – и ръководител на ТК.

На 01.08.2023 г. се пенсионира съдия Снежанка Душкова от Наказателна колегия.

През 2023 г. съдия Зорница Хайдукова от Търговска колегия на Апелативен съд – София встъпи в длъжност „съдия във ВКС“, а съдия Надежда Махмудиева беше преместена на длъжност „съдия в Апелативен съд – Пловдив“.

Командироваани във Върховен касационен съд са съдиите: Мария Митева, Светла Букова и Весислава Иванова от Наказателна колегия, Иванка Ангелова, Джулиана Петкова, Яна Вълдобрева, Атанас Кеманов и Красимир Машев от Гражданска колегия, Анелия Цанова и Иво Димитров от Търговска колегия.

На свободните щатни бройки, както и на мястото на командированите във ВКС съдии, в Апелативен съд - София са командировани съдии от Софийски градски съд, Софийски окръжен съд, Окръжен съд – Благоевград, Окръжен съд – Перник, Окръжен съд – Монтана, Окръжен съд – Варна, Окръжен съд – Добрич и Окръжен съд - Сливен.

През цялата 2023 г. при 85 щ. бр., незаетите щатни съдийски бройки са 32 (тридесет и две): 9 (девет) щ. бр. в Наказателна колегия, 10 (десет) щ.бр. в Гражданска колегия и 13 (тринадесет) щ. бр. в Търговска колегия.

2. СЪДЕБНА АДМИНИСТРАЦИЯ

Щатната численост на администрацията на Апелативен съд - София през 2023 г. е 144 (сто четиридесет и четири) щатни бройки, като съотношението съдии към съдебни служители в Апелативен съд – София по щат е 1:1,69.

През 2023 г. е прекратен трудовият договор с един служител поради пенсиониране, с 4-ма поради преместване в друг орган на съдебна власт, с 2-ма по взаимно съгласие и един с предизвестие.

През отчетната година са проведени три конкурса, както следва: за 1 щ. бр. за длъжността „специалист – топлинни инсталации“, 1 щ. бр. за длъжността „служител по сигурността на информацията“ и за 1 щ. бр. за длъжността „съдебен деловодител“ в Регистратура за класифицирана информация, след което спечелилите конкурсите са назначени.

Сключени са трудови договори с 5 служители при условията на чл. 67, ал.1, т.1 от Кодекса на труда и 4 служителя при условията на чл 68, ал. 1, т. 4 от КТ.

II. АДМИНИСТРАТИВНА И ФИНАНСОВА ДЕЙНОСТ

1. АДМИНИСТРАТИВНА ДЕЙНОСТ

Административното ръководство на Апелативен съд – София се осъществява от съдия Даниела Дончева – административен ръководител и председател на съда

Зам. административен ръководител – зам. председател и ръководител на Гражданска колегия е съдия Иво Дачев.

Зам. административен ръководител – зам. председател и ръководител на Търговска колегия е съдия Бистра Николова.

Зам. административен ръководител – зам. председател и ръководител на Наказателна колегия е съдия Александър Желязков.

През 2023 г. от административното ръководство са издадени 1947 заповеди, а свързаните с трудовите правоотношения са 345. Взето е отношение по 294 писма от Висшия съдебен съвет, 38 писма от Инспектората към ВСС, 25 писма от Министерство на правосъдието, 14 писма от Националния институт на правосъдието и 175 писма от други институции, 163 писма свързани със стопанисване на сградата. Постъпили са и са разгледани 142 жалби и искания на граждани и юридически лица.

В кадрово отношение са сключени 9 трудови договора със служители и са прекратени трудовите правоотношения с 8 служители, като своевременно е извършена регистрация по тях в Националната агенция по

приходите. Издадени са: 2 акта за встъпване в длъжността „и.ф. административен ръководител“ на окръжен съд и 3 акта за напускане длъжността „съдия в Апелативен съд“.

В периода 10.04.2023г. - 11.04.2023г. е проведено **неприсъствено** Общо събрание на съдиите и съдебните служители от Апелативен съд – София, във връзка с разходване средствата по Фонд „СБКО” на АС-София през 2023 г.

В периода от 23.08.2023г. до 12.09.2023г. е проведено **неприсъствено** Общо събрание на съдиите и съдебните служители от Апелативен съд – София, във връзка с включване в Централния Фонд „СБКО“ към ВСС.

През 2023 г., на основание чл. 106, ал. 1, т. 5 от ЗСВ, председателят на съда е свикал **5 (пет) Общи събрания на съдиите** от Апелативен съд – София, от които две неприсъствено.

1. На 20.04.2023 г. е проведено Общо събрание на съдиите от Апелативен съд – София, за обсъждане на годишния доклад за дейността на Апелативен съд – София, Окръжните и районните съдилища от съдебния район.

2. В периода 20.04.2023 г. - 26.04.2023 г. е проведено **неприсъствено** Общо събрание на съдиите от Апелативен съд – София, за избор и освобождаване на съдебни заседатели, на което са избрани допълнително съдебните заседатели за Окръжен съд – Благоевград, предсрочно освободени по чл. 71, ал. 1, т. 1 от ЗСВ са 11 съдебни заседатели от Софийски градски съд и Окръжените съдилища.

3. В периода 25.08.2023 г. - 12.09.2023 г. е проведено **неприсъствено** Общо събрание на съдиите от Апелативен съд – София, за освобождаване предсрочно на 3 – ма съдебни заседатели от Софийски градски съд и 1 на Окръжен съд-Благоевград.

4. На 24.10.2023 г. е проведено Общо събрание на съдиите от Апелативен съд – София, за освобождаване предсрочно на 2 – ма съдебни заседатели на Окръжен съд - Благоевград и 2-ма на Софийски градски съд. На събранието са избрани нови членове на Комисията по професионална етика на съдиите от Апелативен съд – София, а именно съдия Анелия Цанова, съдия Тодор Тодоров и съдия Маргаритка Шербанова, с резервен член съдия Венелин Иванов.

5. На 30.11.2023 г. е проведено Общо събрание на съдиите от Апелативен съд – София, за освобождаване предсрочно на 2 – ма съдебни заседатели на Окръжен съд – Кюстендил Избрани са за членове на Комисията по професионална етика към Апелативен съд – София, с явно гласуване, съдиите – Тодор Тодоров; Анелия Цанова и Маргаритка Шербанова.

Във връзка с административната дейност през 2023 г. бяха извършени проверки от Инспектората към ВСС и ВКС, както следва:

1. Съгласно **Заповед № ПП-23-16/16.05.2023г.** на главния инспектор на Инспектората към Висшия съдебен съвет, беше извършена комплексна планова проверка на организацията по образуването, движението и приключването на наказателни дела за периода от 01.01.2021г. до 31.12.2022г., както и проверка по сигнал с вх. № Ж-23-323/2023г. на разпределението на гражданските дела на принципа на случайния подбор, съгласно чл.9, ал.1 от ЗСВ, относно спазване на Единната методика по приложението на принципа за случайно разпределение на делата в районните, окръжните, административните, военните, апелативните и специализираните съдилища, приета с Решение на ВСС по протокол № 57/04.12.2014г., последно изменение с решение на СК на ВСС по протокол № 9/13.03.2018г., както и Вътрешните правила за случайно разпределение на делата, в Гражданска колегия за периода от 01.01.2022г. до 30.04.2023г., във връзка със сигнал с вх. № 5153/02.05.2023г. по описа на Инспектората на ВСС, подаден от съдии от Апелативен съд – София. В резултат на проверката беше издаден Акт № ПП-23-16/26.09.2023г., за резултатите от извършената проверка, като ръководството на съда запозна съдиите с направените препоръки и взе административни решения, за което беше издадена и съответната заповед.

2. Съгласно **Заповед № ТП-23-2/14.08.2023г.**, на главния инспектор на Инспектората към Висшия съдебен съвет, беше извършена (дистанционно) по документи, тематична проверка, относно практиката на съда за вида дела (въззивни граждански и въззивни търговски), които се образуват по спорове с правно основание чл. 432, ал.1 от КЗ – пряк иск на увреденото лице срещу застрахователя по застраховка „Гражданска отговорност“. Срокът за изготвяне на акта с резултатите от проверката беше 15.12.2023г. Със Заповед № ТП-23-2/01.12.2023г. на главния инспектор на Инспектората към Висшия съдебен съвет, срокът за изготвяне на Акт с резултатите от проверката, беше удължен до 31.01.2024г.

3. Съгласно **Заповед № Ж-23-627/17.08.2023г.** на главния инспектор на Инспектората към Висшия съдебен съвет, беше извършена проверка по сигнал с рег. № Ж-23-627/10.08.2023г., подаден от съдия Елена Тахчиева, относно разпределението на гражданските дела на принципа на случайния подбор съгласно чл.9, ал.1 от закона за съдебната власт, относно спазване на Единната методика по приложението на принципа за случайно разпределение на делата в районните, окръжните, административните, военните, апелативните и специализираните съдилища, приета с Решение

на ВСС по протокол № 57/04.12.2014г., последно изменение с решение на СК на ВСС по протокол № 9/13.03.2018г., както и Вътрешните правила за случайно разпределение на делата в Апелативен съд – София. В резултат на проверката беше издаден Акт № Ж-23-627/31.10.2023г., за резултатите от извършената проверка, като не са дадени препоръки и същия беше връчен на съдия Тахчиева.

4. Съгласно Заповед № 878/18.10.2023г. на председателя на ВКС, беше извършена проверка на цялостната организация по командироване на съдии в Апелативен съд – София за периода 2020 г.- 2023г. В резултат на проверката е изготвен Акт с вх. на ВКС № А-441/03.11.2023г., за резултатите от проверката на създадената в Апелативен съд – София цялостна организация по командироване на съдии в същия съд за периода 2020 г. -2023г., с дадени препоръки във връзка с дейността на административния ръководител на Апелативен съд – София, във връзка с дейността по командироването на съдии по чл.227 ЗСВ.

През отчетния период не са извършвани проверки от дирекция „Вътрешен одит“ при ВСС;

През 2023г. в Регистратурата за класифицирана информация на Апелативен съд – София, бул. „Витоша“ № 2 са извършени следните проверки от контролни органи:

1. Съгласно решение от 26 януари 2023г. на Национално бюро за контрол на специалните разузнавателни средства /НБКСРС/ и писмо рег. № ИК – 50/01.02.2023г. от Председателя на НБКСРС до Председателя на Апелативен съд – София е извършена проверка на 01.03.2023г. във връзка с процедурите по прилагане на Закона за специалните разузнавателни средства. Няма констатирани нарушения и дадени предписания, относно дейността на съда.

2. Съгласно решение № 1 от 12.10.2023г. на основание чл.34з, ал.1 от Закона за специалните разузнавателни средства и чл.261б, ал.1 от Закона за електронните съобщения /ЗЕС/ е извършена проверка на 17.10.2023г. от Дирекция „Координация, взаимодействие, анализ и информация“ към Комисия за контрол над службите за сигурност, прилагането и използването на специалните разузнавателни средства и достъпа до данни по ЗЕС, към Четиридесет и деветото народно събрание на Република България. Няма констатирани нарушения и дадени предписания относно дейността на съда

2. ФИНАНСОВА ДЕЙНОСТ

От заседание на Пленума на ВСС, проведено на 17 август 2023г., с решение по протокол № 22, т.2. относно: „Утвърждаване бюджета на съдебната власт за 2023г. и бюджетите на органите на съдебната власт за 2023г.“ е утвърдена Бюджетната сметка на Апелативен съд – София към 01.01.2023г. в размер 14 736 804 лева, а по т. 7 относно „Корекции по бюджета на съдебната власт за 2023г. във връзка с разходите в областта на електронното управление и използваните информационни и комуникационни технологии“ е утвърдена в увеличение Бюджетната сметка на Апелативен съд – София в размер 14 929 503 лева, разпределена по пера и процентно, както следва:

Разходи за заплати- 62 % –	9 263 000 лева;
Други възнаграждения за персонала- 7% –	1 019 999 лева;
Осигурителни вноски- 15% –	2 196 575 лева;
Текуща издръжка, данъци, такси и др.- 15% –	2 257 230 лева;
Капиталови разходи-1% –	192 699 лева;

Комисия „Бюджет и финанси“ с делегирани правомощия като Пленум с решение по т.11 от Протокол № 37/14.12.2023г. на Пленума на ВСС, от заседание, проведено на 24 януари 2024г. по протокол № 2 е утвърдена Бюджетната сметка на Апелативен съд – София към 31.12.2023г. в размер 16 262 401 лева, разпределена по пера и процентно, както следва:

Разходи за заплати- 62 % –	10 154 872 лева;
Други възнаграждения за персонала- 8% –	1 272 465 лева;
Осигурителни вноски- 14% –	2 196 575 лева;
Текуща издръжка, данъци, такси и др.- 14% –	2 345 790 лева;
Капиталови разходи-2% –	292 699 лева;

През 2023 г. са изразходвани общо 15 735 246 лева, което представлява 97 % спрямо годишния план от 16 262 401 лева.

Анализирайки извършените разходи през последните 3 (три) години е видно, че същите имат тенденция в увеличение до 20% през 2022г. спрямо 2021г. и в увеличение до 10% през 2023г. спрямо 2022г., нагледно посочено в таблицата по-долу.

Година	разходи по бюджетната сметка	изменение в % спрямо предходната година	изменение в лева спрямо предходната година	Щатна численост
2021	11 898 883	100,00%		196
2022	14 315 974	20,00%	2 417 091	229
2023	15 735 246	10,00%	1 419 272	229

Увеличението от 10% на извършените бюджетни разходи през 2023г. спрямо предходната година е обективно обусловено от следните фактори:

- увеличение на бюджетните заплати с 15%, считано от 01.04.2023г.;

- промяна на минималната работна заплата (МРЗ) за страната от 710 лева на 780 лева, което е увеличение с близо 10% и води до увеличение на разходите, свързани със заплащане на доставки по договори за услуги, чиято база е МРЗ;

През 2023г., прави впечатление **чувствително увеличение на разходите за възнаграждения на вещи лица**, независимо от намаления брой дела за разглеждане, онагледено в следващата таблица.

Година	брой дела за разглеждане	разходи за вещи лица по бюджетната сметка	изменение в % на разходите спрямо предходната година
2021	8 808	87 991	
2022	8 300	153 162	74%
2023	8 023	218 193	43%

През 2023 г. отчетените **приходи** в Апелативен съд – София са в общ размер **3 241 658 лева**, разпределени по пера:

-Приходи от съдебни такси в общ размер – **3 215 804 лева**;

-Приходи от глоби в размер **1 700 лева**;

-Приходи от разноски по дела и други приходи в размер **24 154 лева**;

Динамиката на постъпилите приходи в последните три години имат следните стойности, посочена в следващата таблица.

Година	приходи общо за периода	изменение в % спрямо предходната година	приходи от държавни такси	изменение в % спрямо предходната година
2021	4 850 922		4 527 776	
2022	4 405 647	(9,18%)	4 250 799	(6,12%)
2023	3 241 658	(26,42%)	3 215 804	(24,35%)

За 2023 г. отчетените приходи в общ размер **4 850 922 лева** представляват 30,83 % спрямо извършените разходи, които са в общ размер **15 735 246 лева**.

В изпълнение на задълженията по стопанисване на Съдебна палата – гр. София, са проведени: 1 (една) обществена поръчка по чл. 18, ал. 1 т. 12 от ЗОП, 1 (една) обществена поръчка по реда на чл. 79, ал.1 т. 3, б. “в” от ЗОП и 22 (двадесет и две) по реда на чл. 20, ал. 4 от ЗОП. Открита е 1 (една) процедура по реда чл. 18, ал. 1 т. 12 от ЗОП, на 18.12.2023г., като разглеждането на оферти е през 2024г.

Сключени са 24 (двадесет и четири) договора и 4 (четири) допълнителни споразумения, свързани със стопанисването на сградата и обезпечаване дейността на съда.

III. ДЕЙНОСТ НА СЪДИИТЕ ИЗВЪН ОСНОВНАТА ИМ ПО ПРАВОРАЗДАВАНЕ

1. СТАНОВИЩА ПО ОБРАЗУВАНИ ТЪЛКУВАТЕЛНИ ДЕЛА

През 2023 г. са изготвени становища по следните тълкувателни дела, във връзка с поставени от ВКС въпроси:

-т.д.№ 3/ 2022 г. ОСГТК:

В случаите, в които държавата, в която е извършено нарушението на авторско право, е различна от държавата по пребиваване на автора, кой е водещият пазар за ценообразуване при определяне размера на претърпените имуществени вреди под форма на пропуснато лицензионно възнаграждение, които подлежат на обезщетение по силата на чл. 95 от ЗАПСП? и др.

Докладчик: съдия Мирослава Кацарска

- т.д.№ 2/ 2023 г. ОСНК:

Разпоредбата на чл. 343г от НК, относно предвиденото кумулативно наказание лишаване от право да се управлява МПС по чл. 37, ал. 1, т. 7 от НК, приложима ли е в случаите на престъпление по чл. 343в, ал. 3, вр. ал. 1 от НК?“

Докладчик: съдия Калинка Георгиева

-т.д.№ 2/ 2023 г. ОСГТК:

1. „ В случай на множество солидарни длъжници в изпълнителното производство, може ли перемпция да настъпи само по отношение на тези от тях, срещу които не са предприемане изпълнителни действия в продължение на две години и независимо от това, че в същия период изпълнителните действия са предприемане срещу останалите длъжници, или за настъпване на перемпцията трябва да е налице бездействие на вискателя по отношение на всеки от солидарните длъжници в производството?

2. „Необходимо ли е съгласие на присъединените вискатели в изпълнителното производство при направено искане от първоначалния вискател за спиране/прекратяване в хипотезата на чл. 423, ал. 1, т. 2, респективно чл. 433, ал. 1, т. 2 от ГПК?

3. „Погасителната давност прекъсва ли се от изпълнително действие, извършено по изпълнително дело, по което е настъпила перемпцията?“

Докладчик: Кристина Филипова

-т.д. № 1/2023г. ОСТК

1. „Компетентен ли е арбитражният съд при прехвърляне на вземане да разглежда и решава спорове между приобретателя на вземането и длъжника на това вземане по силата на арбитражно споразумение/клауза, сключена между прехвърлителя и длъжника?

2. „За сключване на арбитражно споразумение, което е част от материалноправния договор, достатъчно ли е упълномощаването за сключване на този договор или е необходимо и изрично овластяване за сключване на арбитражно споразумение?

Докладчик: съдия Жана Маркова

-т.д.№ 2/2023 г. ОСГК

Нищожно ли е на основание чл. 42, буква „в“ ЗН завещание, което е направено, както заради вече положени грижи за завещателя, така и с оглед на бъдещи грижи, които ще бъдат полагани за него до края на живота му; Може ли в такъв случай, при тълкуване волята на завещателя, да се приеме, че единственият мотив за съставяне на завещанието противоречи на закона, тъй като нарушава принципа за безвъзмездност на завещателното разпореждане?

Докладчик: съдия Михаил Малчев

2. УЧАСТИЕ НА СЪДИИТЕ В РАБОТНИ ГРУПИ, СРЕЩИ И КОНФЕРЕНЦИИ

На 21.02.2023 г. съдия Даниела Дончева – административен ръководител и председател на Апелативен съд – София е участвала в работна среща с чуждестранни експерти на съвета на Европа /СЕРЕЈ/, във връзка с проект на Европейската комисия - Генерална дирекция „Реформи“, с предмет – „Установяване на балансирано разпределение на работното натоварване в съдебната система“.

На 22.03.2023 г. – съдия Даниела Дончева е участвала в Национална конференция на тема „Медиацията по висящите съдебни дела – възможност и полза за всички участници“, организирана от ВСС, Съдийска колегия, по проект „Въвеждане на задължителна съдебна медиация“ по План за възстановяване и устойчивост. Конференцията е проведена в гр.София, Съдебна палата, зала № 15 с участието на вицепрезидент на РБ г-жа Илияна Йотова; г-н Крум Зарков - министър на правосъдието; г-жа Диана Ковачева омбудсман на РБ, както и представители на дипломатическия корпус в РБ.

От 29.03.2023 г. до 31.03.2023 г. – съдия Даниела Дончева и съдия Александър Желязков - зам.адм.ръководител и зам.председател на Апелативен съд-София и ръководител на Наказателна колегия, взеха участие в специализирано обучение/семинар за използване на специални

разузнавателни средства за противодействие на корупцията – семинар, организиран от КПКОНПИ в гр.Велинград, хотел Гранд хотел Велинград. Темата на семинара е – „Прилагане на специални разузнавателни средства спрямо лица, заемащи висши публични длъжности по смисъла на чл.6 от ЗКОНПИ. Изготвяне от дирекцията по чл.16 ал.2 от ЗКОНПИ на искания по реда на Закона за електронните съобщения“.

От 11.05.2023 г. до 14.05.2023 г. – съдия Даниела Дончева е участвала в международна научна конференция на тема „Преосмисляне на ролята и значението на правото“, проведено в Конгресен център гр.Охрид, Република Северна Македония.

На 19.05.2023 г. – съдия Даниела Дончева и съдия Бистра Николова – зам.адм.ръководител-зам.председател и ръководител на Търговска колегия, взеха участие в кръгла маса, организирана от Американската търговска камара в България на тема „Модернизирани на Търговския закон и привеждането му в съответствие с европейското право“. Мероприятието е проведено в гр.София, Съдебна палата, Конферентна зала.

В периода 31.05.2023 г. – 03.06.2023 г. – съдия Даниела Дончева е участвала в 30-ти Конгрес на Международната федерация по европейско право /FIDE/, организиран от Национален институт на правосъдието. Домакин на събитието е българската организация по европейско право, която е член на FIDE. Основните учебни модули са:

- „Взаимно доверие, взаимно признаване и върховенство на закона“;
- „Новото геополитическо измерение на политиките на ЕС в областта на конкуренцията и търговията“;

На 22.06.2023 г. съдия Даниела Дончева е участвала в Конференция, организирана от Инспекторат към ВСС на РБ на тема „Развитие, прилики и различия с европейските инспекционни служби“ в хотел Балкан - София.

В периода 02.10.2023 г. - 06.10.2023 г. – е проведен двустранен обмен между съдия Даниела Дончева и съдии от Апелативен съд-София-съдия Александър Желязков, съдия Стефан Илиев, съдия Стефан Милев, съдия Александър Ангелов – председател на Софийски районен съд и др., със съдии от Апелативен съд-гр.Ден Бош-Нидерландия по Обменна програма на Европейската мрежа за съдебно обучение на магистрати и съдебни институции от държавите членки на Европейския съюз. Петдневното събитие е проведено в сградата на Апелативен съд-София, Съдебна палата.

На 10.10.2023 г. съдия Даниела Дончева е участвала във Форум на високо ниво, организиран от Базелски институт за управление, Министерство на финансите на РБ, Българо-швейцарска търговска камара, на тема „Усилията на България за укрепване на почтеността, прозрачността, отчетността и отвореното управление чрез колективни действия и активното участие на бизнес сектора в България“ – в хотел Интерконтинентал София - пл.Народно събрание № 4.

На **19.10.2023** г. – съдия Даниела Дончева, заедно със съдия Александър Желязков, участваха в работна среща на органите по чл.13, чл.15 и чл.20 от ЗСРС, организирана от Национално бюро за контрол на специалните разузнавателни средства на тема – „Искане за използване, разрешаване, прилагане на специални разузнавателни средства, съхраняване и унищожаване“, в Гранд Хотел-София.

В периода от **26.11.2023**г до **28.11.2023** г. съдия Даниела Дончева е участвала по покана на председателя на Съда на ЕС г-н Коен Ленардс, в магистратски форум в Люксембург, с участието на магистрати от първоинстанционните и въззивните съдилища на държавите членки на ЕС.

На **8.12.2023** г. съдия Даниела Дончева е участвала във форум на тема - „Върховенство на правото – как да преодолеем несъответствието между оценки и реалности“, организиран от Българска асоциация по европейско право. Събитието бе организирано в продължение на дискусиата, започнала по време на 30-тия Конгрес на Федерацията по европейско право / **FIDE**/, състоял се в гр.София от 31 май-до 03 юни 2023 г.

Съдиите от Апелативен съд – София през 2023 г. са участвали в **различни работни групи.**

Съдия Анелия Цанова и съдия Стефан Илиев са взели участие в работна група към Министерство на правосъдието за подготовка на проект на Закон за изменение и допълнение на Закон за съдебната власт.

Съдия Бистра Николова и съдия Женя Димитрова са взели участие в работна група към Министерство на правосъдието за изработване на проект на „Практически инструкции за подготвяне на план за стабилизация“.

3. УЧАСТИЕ НА СЪДИИТЕ В КОНКУРСНИ КОМИСИИ И ПОМОЩНИ АТЕСТАЦИОННИ КОМИСИИ

През 2023 г. са образувани 40 (четирдесет) помощни атестационни комисии за атестиране на съдии от окръжните съдилища в състав от трима съдии и резервен член.

През 2023 г. съдия Атанаска Китипова (командиран съдия от ОС-Благоевград) е участвала в комисия за първоначално назначаване в районните съдилища, а съдия Жана Маркова(командиран съдия от ОС-Варна) и съдия Снежана Бакалова (командиран съдия от ОС-Сливен) са избрани за участие в комисии за избор на младши съдии.

4. ДЕЙНОСТ НА КОМИСИЯТА ПО ПРОФЕСИОНАЛНА ЕТИКА НА СЪДИИТЕ ОТ АПЕЛАТИВЕН СЪД – СОФИЯ

За календарната 2023 г. Комисията е изготвила 35 (тридесет и пет) справки относно наличие или липса на сигнали и жалби за допуснати

нарушения на Кодекса за етично поведение на българските магистрати от физически, юридически лица, обществени организации и органи на държавно управление, във връзка с открити процедури за периодично и извънредно атестиране на магистрати, както и участието на съдии в конкурси за окръжни, апелативни съдилища и съдии във ВКС на РБ, повишаване в ранг, придобиване статут на несменяемост и 33 (тридесет и три) становища относно нравствените качества на магистрати.

На 30.11.2023 г. с решение на Общото събрание на съдиите е избран нов състав на Комисията по професионална етика на Апелативен съд – София, за четири годишен мандат. За членове на Етичната комисия, Общото събрание на съдиите избра за членове – съдия Анелия Цанова; съдия Тодор Тодоров; съдия Маргаритка Шербанова, а за резервен член съдия Венелин Иванов. След избора на персонален състав на КПЕ на съда, на осн.чл.6 от Правилата за организацията и дейността на комисиите по професионална етика в съдилищата, в редакцията изменена с решение на СК на ВСС по протокол № 27 от 14.11.2023 г., избраните членове проведеха заседание за избор на председател и взеха решение председател на КПЕ към Апелативен съд-София, да е съдия Тодор Тодоров.

IV. ДЕЙНОСТ НА СЪДЕБНАТА АДМИНИСТРАЦИЯ

Дейността на съдебната администрация е изцяло съобразена с Правилника за администрацията в съдилищата, съгласно който е утвърдена структурата и длъжностите на служителите.

През цялата година администрацията работи отговорно и се справяше със задачите си, както и със задълженията и отговорностите, свързани със стопанисването на Съдебната палата.

1. Дейност на специализираната администрация.

Съдебните помощници, като част от специализираната администрация са в помощ на ръководството на съда при образуване на делата, както и на съдиите с работата си по проекто-актове, справки и проучвания на съдебна практика. Съдебните помощници през 2023 г. са извършили предварителна проверка за образуване на **6273 дела**, изготвили са **2542** проектоакта, от които: **306** проекто-решения по граждански, търговски и наказателни дела, **400** проекто-определения по граждански, търговски и наказателни дела, **1219** проекто-разпореждания по образувани дела и по администриране на касационни жалби и **617** проекто-разпореждания за връщане на постъпили преписки.

В служба „Регистратура”, намираща се в Съдебната палата на бул. „Витоша“ № 2, приемането и изпращането на делата, цялата входяща

и изходяща кореспонденция, се извършва от завеждащ служба и четирима деловодители, които извършват и куриерска дейност.

През 2023 г. в „Регистратура“-та са **постъпили 6 659 дела** (2022 г.- 6 927; 2021 г. – 7493, 2020 г. – 6169), **25 703 молби, жалби и други документи** (2022 г.- 24945; 2021 г. – 25029, 2020 г. – 32493) и са **изведени 16 453 документи** (2022 г. - 16144; 2021 г. – 16444, 2020 г. – 13110). Двама служители на длъжност „специалисти – оператор на копирни машини“ сканират и прикачват в Единната информационна система на съдилищата (ЕИСС) и в Автоматизираната система за управление на делата (АСУД) всички книжа по новообразуваните дела, както и всички съдебни книжа, постъпили в съда по делата. За 2023 г. **сканирани са: 5 221 дела** (2632 – граждански дела, 1069 – търговски дела, 1520– наказателни дела), **21238 бр. съдебни книжа**, постъпили по делата, които са на производство в съда, **19122 бр. прикачени файлове**, към електронните папки на делата.

В служба „Регистратура“, намираща се в сградата на ул. „Черковна“ № 90, приемането и изпращането на делата и входяща и изходяща кореспонденция се извършва от един деловодител. През 2023 г. в „Регистратура“-та са **постъпили 890 бр. молби, жалби и други документи** и са **изведени 228 бр. дела и документи**.

В служба „Регистратура за класифицирана информация“, намираща се в Съдебната палата на бул. „Витоша“ № 2, работата по делата и обслужването на съдиите и страните по делата се извършва от един завеждащ служба и един деловодител. През годината са образувани **27 бр. дела** (19 бр. ЧНД и 8 бр. граждански дела). Постъпили са **121 бр. класифицирани материали** от които 118 бр. по наказателни дела и 3 бр. по граждански дела.

В служба „Регистратура за класифицирана информация“, намираща в сградата на ул. „Черковна“ № 2, работа по делата и обслужването на съдиите и страните по делата се извършва от един завеждащ служба и един деловодител. През годината няма образувани дела. Постъпили са **43 бр. класифицирани материали** по наказателни дела.

В „Гражданско деловодство“ работата по делата, обслужването на 24 съдии и страните по делата се извършва от един завеждащ служба, който образува делата и осем съдебни деловодители, като всеки деловодител обслужва един съдебен състав.

През годината в деловодството за разглеждане са били **3781 бр. дела** (2022 г. - 4106, 2021 г. – 4738, 2020 г. – 4720). Всеки **един деловодител** средно е обработил **473 бр. дела** (2022 г. – 513, 2021 г. – 592, 2020 г. – 590).

В „Търговско деловодство” работата по делата, обслужването на 21 съдии и страните по делата се извършва от един завеждащ служба, който образува делата и седем съдебни деловодители, като също всеки деловодител обслужва един съдебен състав. През годината в деловодството за разглеждане са били **2463 бр. дела** (2022 г.- 2495, 2021 г. – 2511, 2020 г. – 2409), като **един деловодител** средно е обработил **352 бр. дела** (2022 -356, 2021 г. – 359, 2020 г. – 344).

В „Наказателно деловодство” работят в Съдебната палата на бул. „Витоша“ № 2 един завеждащ служба, който образува делата, **четирима съдебни деловодители**, като всеки обслужва два съдебни състава и **един съдебен деловодител**, който обработва делата по мерките за процесуална принуда (МПП). В „Наказателно деловодство” в сградата на ул. „Черковна“ № 90 работят **трима деловодители**.

През годината тези служители са обработили **1779 бр. дела** (2022 г. 1598 ,2021 г. – 1559, 2020 г. – 1591), обслужват 33 съдии и страните по тези дела. Един служител в деловодствата средно е обработил **222 бр. дела** (2022 г. – 320, 2021 г. – 312, 2020 г. – 318).

Висящи в началото на 2023 г. са 23 дела на АСпНС.

Това са дела по неприключилите производства пред АСпНС, по които е проведено разпоредително заседание и разглеждането им продължава от съдебния състав, провел заседанието. Тримата деловодители на ул. Черковна № 90, продължиха работата си по тези дела, както и по новообразуваните дела на съставите от Наказателна колегия, които заседават в сградата на ул. „Черковна“ № 90.

Висящи в края на 2023 г. са 10 дела на АСпНС.

В служба „Съдебни секретари” през годината 16 съдебни секретари изготвят протоколите от откритите съдебни заседания, като организацията на работа е по начин, който съответства на нуждите и спецификата на работа в Апелативен съд - София.

На ротационен принцип, по график, 13 съдебни секретари, работещи в Съдебната палата на бул. „Витоша“ № 2, влизат в съдебните заседания с всеки един от съдебните състави.

Съдебните секретари, работещи в сградата на ул. „Черковна“ № 90 са 3-ма, като всеки работи с един съдебен наказателен състав. След прехвърлянето им в Апелативен съд – София, петте състава на АСНС /закрит/ са преобразувани в три съдебни наказателни състава, а секретарите, също на ротационен принцип, влизат в съдебните заседания на старите състави, които довършват започнатите наказателни дела.

Съдебните състави са общо 26 състава. (11 –наказателни, 8 граждански и 7 търговски състава).

През 2023 г. са проведени 4077 открити съдебни заседания.

Трима съдебни секретари са поели цялата дейност извън съдебна зала като изпълняват всички разпоредения на съдиите, постановени в закрити и разпоредителни заседания, резолюциите по постъпили писма и молби по делата, изготвят изпълнителните листове по подлежащите на изпълнение съдебни актове, обезпечителните заповеди, съдебните поръчки по граждански и наказателни дела за страната и чужбина, както и изпълняват заявките за служебна защита.

В „Адвокатска стая” двама служители обслужват страните по делата, техните процесуални представители и граждани, като им предоставят делата за четене и правят справки през целия ден. Те водят и регистъра по чл. 235, ал. 5 от ГПК, където всеки гражданин или адвокат могат да правят справки.

2. Дейност на общата администрация.

Отдел „Финансова дейност, снабдяване и човешки ресурси“, запази финансовата и счетоводната дисциплина и предаде всички отчети, свързани с бюджета, в срок във Висшия съдебен съвет.

Отдел „Стопанисване и управление съдебно имущество“, отговаря за стопанисването и обслужването на сградата на Съдебната палата – София на бул. „Витоша“ № 2, чиято разгърната застроена площ е 55 480 кв.м. и се помещават 11 различни институции, с които ежедневно комуникират по повод задачи с административен характер. Служителите от сектор „Експлоатация сгради и съоръжения” към отдела се грижат и осигуряват нормалното функциониране на сградата, като ежедневно поддържат в изправност монтираните съоръжения и инсталации: трафопост, електрическите табла за ниско напрежение и етажните табла, контролно разпределителни уредби, електрическите инсталации и лампи, ключове и контакти, абонатната отоплителна станция, топлопреносната мрежа и радиаторите, климатични и вентилационни съоръжения, автоматичната телефонна централа, ВиК инсталации и прибори, както и други. Поддръжката обхваща над 600 кабинета и деловодства и 24 съдебни зали. Едновременно с гореизложеното, изготвят задания за оферти, както и техническата част със съответните изискуеми технически спецификации за провеждане на обществени поръчки. Осъществяват контрол по изпълнение, както и приемане на изпълнени строително-монтажни работи (СМР) по договорите по които Апелативен съд – София е Възложител, свързани с поддръжката на Съдебната палата. Служителите от сектор „Снабдяване, поддръжка и транспорт” към отдела осигуряват цялостното снабдяване с нужните материали за поддръжката на Съдебната палата.

Отговарят за почистването и хигиената на съдебни зали, кабинети, деловодства, сервизни помещения, санитарни възли и др. в сградата. Отговарят и контролират сметоизвозването и депониране на твърди битови отпадъци от сградата на Съдебната палата – гр. София от изпълнителите по договорите за сметоизвозване. Отговарят и извършват снегочистване и третиране с химични вещества на залежаванията върху тротоарните площи в периметъра на сградата през зимния период съгласно наредбата на Столична община. Обезопасяват прилежащите тротоарни площи при опасност от падане на ледени висулки през зимния сезон. Служителите от сектора организират и изпълняват мероприятията по дезинфекция на коридори, фойета, входове, асансьорни кабинети, съдебни зали, кабинети, работни помещения и санитарни възли в сградата. Изпълняват и задачи свързана с експлоатацията на служебните автомобили на съда и следят за тяхната изправност и отчетност.

Системните администратори от **отдел „Информационно обслужване, статистика и информационни технологии“** ежедневно оказваха съдействие и бяха в помощ на съдиите и съдебните служители при работата с програмните продукти и деловодни програми. Организираха и съдействаха при провеждането на видеоконферентните връзки по наказателни дела, като през 2023 г. технически са осъществили 33 (тридесет и три) видеоконференции с различни съдилища в страната и чужбина. Обезпечена е работна среда за работни станции, свързани с програмен продукт „Съдебна административна система“. Системните администратори извършват и регистрация на потребители в Електронния портал, поддържат интернет страницата на съда, актуализират всеки месец правноинформационните системи, ползвани в съда, отговарят за поддръжката на IT техниката. Системни администратори имат ангажимент и към поддръжката на електронните информационни табла (КИОСКИ) в Съдебната палата на бул. „Витоша“ № 2, чрез които гражданите се информират за текущи за деня дела, гледани от различните съдилища в Съдебната палата.

Служителите от отдела на длъжност „специалист – компютърна обработка на данни“ през 2023 г. са обработили 4412 наказателни, граждански и търговски дела. Длъжността се изпълнява от двама служители, които обезличават личните данни в постановените съдебни актове, съгласно изискванията на Закона за защита на личните данни и публикуват същите на сайта на съда и в ЦУБИПСА, за свободен достъп до актовете, с цел информираност на гражданите.

В обобщение може да се каже, че всички служители от администрацията на Апелативен съд - София работиха през 2023 година отговорно, при висока натовареност.

V. КВАЛИФИКАЦИЯ НА МАГИСТРАТИ И СЪДЕБНИ СЛУЖИТЕЛИ

Квалификацията на магистратите и съдебните служители в Апелативен съд – София, изцяло отговаря на заеманите длъжности в апелативен съд. През 2023 г. съдиите и съдебните служители взеха участия **в различни обучения и участваха в семинари**, с което ежегодно повишават квалификацията си.

Съдия Даниела Дончева е взела участие в семинар на тема „Прилагане на специални разузнавателни средства спрямо лица, заемащи висши публични длъжности по смисъла на чл.6 от ЗПОКОНПИ. Изготвяне от дирекцията по чл.16, ал. 2 от ЗПКОНПИ на искания по реда на ЗЕС“ от 29.03.2023 г. до 31.03.2023 г. в гр. Велинград, както и в обучение „Законодателни промени в производството по несъстоятелност и стабилизация.“ организирано от НИП от 30.11.2023 г. до 01.12.2023 г. в гр. София.

Съдия Александър Желязков е взел участие в учебно посещение в институции на Съвета на Европа с цел повишаване на капацитета на представителите на българската съдебна система във връзка със спазването и прилагането на разпоредбите на ЕКПЧ, гр. Страсбург, Франция от 12.03.2023 г. до 16.03.2023 г., както и участие в семинар на тема „Прилагане на специални разузнавателни средства спрямо лица, заемащи висши публични длъжности по смисъла на чл.6 от ЗПОКОНПИ. Изготвяне от дирекцията по чл.16, ал. 2 от ЗПКОНПИ на искания по реда на ЗЕС“ от 29.03.2023 г. до 31.03.2023 г. в гр. Велинград.

Съдиите Пламен Дацов и Карамфила Тодорова са взели участие в учебно посещение за проучване на добри практики в Европейския съд по правата на човека от 10.04.2023 г. до 13.04.2023 г., в гр. Страсбург, Франция.

Съдиите Величка Борилова и Мария Райкинска са участвали в учебно посещение за проучване на добри практики в Европейския съд по правата на човека от 25.09.2023 г. до 29.09.2023 г., в гр. Страсбург, Франция.

Съдия Бистра Николова от 16.10.2023 г. до 27.10.2023 г. е взела участие в двуседмичен стаж по Програма за обмен на магистрати от Европейския съюз на Европейската мрежа за съдебно обучение (EMCO) в гр. Барселона, Испания.

От **30.10.2023 г – 01.11.2023 г.** в Съдебната палата гр.София, в зала „Тържествена“, е проведено **обучение** на съдиите от Апелативен съд-София и съдиите от апелативния район по внедреният от ВСС на РБ **актуален софтуер „voice to text“**, за диктовка и автоматично конвертиране на гласовия запис /аудио-запис/ в текст, както и автоматична

анотация на всяко становище, което да улесни работата на съдиите и съдебните служители. Обучението е организирано от ВСС на РБ.

В периода 20.11.2023 г.-24.11.2023 г. е проведено обучение на съдиите от Наказателна колегия на тема „Криптовалути и борба с прането на пари“, организиран от Базелски институт. В обучението участваха съдиите - Магдалена Лазарова; Иван Стойчев; Карамфила Тодорова; Галя Георгиева; Маргаритка Шербанова; Петър Гунчев; Румяна Илиева и Иванка Шкодрова.

На 24.11.2023 г. – съдия **Иво Дачев**, в качеството си на зам.адм.ръководител-зам.председател и ръководител на Гражданска колегия, е участвал в семинар на тема „Отнемане на незаконно придобито имущество. Решенията на Европейския съд по правата на човека и предизвикателствата пред националната съдебна практика“. Семинарът е организиран от Министерство на правосъдието по програма „Правосъдие“; НФМ 2014-2021 г. и е проведен в хотел КООП-гр.София.

В периода **30.11.2023г – 01.12.2023 г.** е проведено обучение от НИП на тема „Законодателни промени в производството по несъстоятелност и стабилизация“. На това присъствено обучение участваха по-голямата част от съдиите от Апелативен съд-София.

През 2023 г. съдиите от Апелативен съд – София са взели участие в различни обучения, организирани и координирани от **Националния институт на правосъдието**, както следва:

1. Съдия Даниела Дончева – председател на Апелативен съд София:

- "Законодателни промени в производството по несъстоятелност и стабилизация", 30.11 - 01.12.2023г.
- "Зонално съвещание на съдиите от района на Апелативен съд София", 18-19.09.2023г.
- XXX Конгрес на Международната федерация по европейско право (FIDE), 31.05-03.06.2023г.

2. Съдия Бистра Николова – заместник-председател на Апелативен съд София и председател на Търговска колегия:

- Публична дискусия на тема “Усъвършенстване на модела на задължително първоначално обучение на кандидатите за младши съдии”, 07-08.12.2023г.
- "Законодателни промени в производството по несъстоятелност и стабилизация", 30.11-01.12.2023г.
- Програма за обмен 2023г. (магистрати от България в ЕС), 16-27.10.2023г., EMCO
- XXX Конгрес на Международната федерация по европейско право (FIDE), 31.05-03.06.2023г.

3. Съдия Александър Желязков – заместник-председател на Апелативен съд София и председател на Наказателна колегия.

- "Зонално съвещание на съдиите от района на Апелативен съд София", 18-19.09.2023г.
- 4. Съдия Асен Воденичаров:
 - "Зонално съвещание на съдиите от района на Апелативен съд София", 18-19.09.2023г.
- 5. Съдия Атанас Кеманов:
 - "Зонално съвещание на съдиите от района на Апелативен съд София", 18-19.09.2023г.
- 6. Съдия Атанаска Китипова:
 - "Зонално съвещание на съдиите от района на Апелативен съд София", 18-19.09.2023г.
- 7. Съдия Васил Василев:
 - "Законодателни промени в производството по несъстоятелност и стабилизация", 30.11-01.12.2023г.
- 8. Съдия Величка Борилова:
 - Учебно посещение, Страсбург, Франция, 25-29.09.2023г.
 - XXX Конгрес на Международната федерация по европейско право (FIDE), 31.05-03.06.2023
- 9. Съдия Веселин Пенгезов:
 - "Зонално съвещание на съдиите от района на Апелативен съд София", 18-19.09.2023г.
- 10. Съдия Веселина Вълева:
 - "Зонално съвещание на съдиите от района на Апелативен съд София", 18-19.09.2023г.
- 11. Съдия Весислава Иванова:
 - Форум "Добри практики при установяване употребата на алкохол и наркотични вещества при водачи на МПС", 28-30.11.2023г.
- 12. Съдия Владимир Астарджиев:
 - XXX Конгрес на Международната федерация по европейско право (FIDE), 31.05-03.06.2023г.
- 13. Съдия Даниела Христова:
 - "Европейският патент с единно действие и Единният патентен съд – в действие от 1 юни 2023 г.", 26.05.2023г.
- 14. Съдия Димитър Мирчев:
 - "Отговорност за разноски в гражданския процес – особени хипотези и производства", 01-08.06.2023г.
 - "Специализирани инструменти и криминалистични софтуери за извличане на цифрова информация", 18-24.04.2023г.
 - "Служебно събиране на доказателства от съда в гражданския процес", 01-08.03.2023г.
- 15. Съдия Жана Маркова:

- "Законодателни промени в производството по несъстоятелност и стабилизация", 30.11-01.12.2023г.
- 16. Съдия Желя Димитрова:
 - "Законодателни промени в производството по несъстоятелност и стабилизация", 30.11-01.12.2023г.
 - "Зонално съвещание на съдиите от района на Апелативен съд София", 18-19.09.2023г.
 - "Европейският патент с единно действие и Единният патентен съд – в действие от 1 юни 2023 г.", 26.05.2023г.
- 17. Съдия Иван Иванов:
 - "Зонално съвещание на съдиите от района на Апелативен съд София", 18-19.09.2023г.
- 18. Съдия Иван Стойчев:
 - Обучение по криптовалути и борба с изпирането на пари, 20-21.11.2023г., Базелски институт за управление.
- 19. Съдия Иванка Шкодрова:
 - Обучение по криптовалути и борба с изпирането на пари, 22-23.11.2023г., организирано съвместно с Базелски институт за управление.
- 20. Съдия Калин Калпакчиев:
 - „Приложение на Европейската конвенция за правата на човека на национално ниво и в практиката на Европейския съд по правата на човека“, 08-09.06.2023г.
- 21. Съдия Камелия Първанова:
 - „Европейско законодателство в областта на убежището“ (на английски език) 16-17.11.2023г. , ЕМСО.
 - "Свобода на изразяване в дигиталната ера" (на английски език), 04-05.05.2023г., ЕМСО.
- 22. Съдия Капка Павлова:
 - "Законодателни промени в производството по несъстоятелност и стабилизация", 30.11-01.12.2023г.
- 23. Съдия Карамфила Тодорова:
 - "Зонално съвещание на съдиите от района на Апелативен съд София", 18-19.09.2023г.
 - Учебно посещение, Страсбург, Франция, 10-13 април 2023г.
 - Обучение по криптовалути и борба с изпирането на пари, 20-21.11.2023, Базелски институт за управление.
- 24. Съдия Катерина Рачева:
 - "Законодателни промени в производството по несъстоятелност и стабилизация", 30.11-01.12.2023г.
 - "Зонално съвещание на съдиите от района на Апелативен съд София", 18-19.09.2023г.

- „Тематично езиково обучение в областта на сътрудничеството по граждански дела" (на английски и френски език), 03-07.07.2023г., ЕМСО.
- "Проблеми на приложението на защитата на притежанията според Протокол № 1 към ЕКПЧ в българската правна система“, 19-23.06.2023г.
- "Европейският патент с единно действие и Единният патентен съд – в действие от 1 юни 2023 г.“, 26.05.2023г.
- 25. Съдия Красимир Маринов:
 - "Законодателни промени в производството по несъстоятелност и стабилизация", 30.11-01.12.2023г.
 - 26. Съдия Магдалена Лазарова:
 - "Зонално съвещание на съдиите от района на Апелативен съд София", 18-19.09.2023г.
 - “Обучение по криптовалюти и борба с изпирането на пари” (20-21.11.2023), Базелски институт за управление
 - 27. Съдия Маргаритка Шербанова:
 - "Зонално съвещание на съдиите от района на Апелативен съд София", 18-19.09.2023г.
 - Обучение по криптовалюти и борба с изпирането на пари, 22-23.11.2023, Базелски институт за управление.
 - 28. Съдия Мария Райкинска:
 - Учебно посещение, Страсбург, Франция, 25-29.09.2023г.
 - "Законодателни промени в производството по несъстоятелност и стабилизация", 30.11-01.12.2023г.
 - "Европейският патент с единно действие и Единният патентен съд – в действие от 1 юни 2023 г.“, 26.05.2023г.
 - XXX Конгрес на Международната федерация по европейско право (FIDE), 31.05-03.06.2023г.
 - 29. Съдия Милен Василев:
 - "Законодателни промени в производството по несъстоятелност и стабилизация", 30.11-01.12.2023г.
 - "Нови тенденции в цифровото подписване. Практика на ЕСПЧ", 07-13.03.2023г.
 - "Видове атаки с компютърни вируси" (микроуебинар), 23.02.2023г.
 - 30. Съдия Михаил Малчев:
 - Задължителна текуща квалификация на съдии повишени от районно на окръжно ниво „Гражданско право“, 07-10.11.2023г.
 - Задължителна текуща квалификация на съдии повишени от районно на окръжно ниво „Граждански процес“, 03-06.10.2023г.
 - "Зонално съвещание на съдиите от района на Апелативен съд София", 18-19.09.2023г.

31. Съдия Надежда Трифонова:
 - Форум "Добри практики при установяване употребата на алкохол и наркотични вещества при водачи на МПС", 28-30.11.2023г.
32. Съдия Петър Гунчев:
 - "Зонално съвещание на съдиите от района на Апелативен съд София", 18-19.09.2023г.
 - "Финансови разследвания и възстановяване на активи", 15-19 май 2023г., организиран съвместно с Базелски институт за управление.
 - Обучение по криптовалути и борба с изпирането на пари, 22-23.11.2023, Базелски институт за управление.
33. Съдия Петя Алексиева:
 - "Зонално съвещание на съдиите от района на Апелативен съд София", 18-19.09.2023г.
34. Съдия Пламен Дацов:
 - "Финансови разследвания и възстановяване на активи", 15-19 май 2023г., организиран съвместно с Базелски институт за управление.
 - XXX Конгрес на Международната федерация по европейско право (FIDE), 31.05-03.06.2023г.
 - Учебно посещение, Страсбург, Франция, 25-29.09.2023г.
35. Съдия Рени Ковачка:
 - "Европейският патент с единно действие и Единният патентен съд – в действие от 1 юни 2023 г.", 26.05.2023г.
 - "Законодателни промени в производството по несъстоятелност и стабилизация", 30.11-01.12.2023г.
36. Съдия Румяна Илиева:
 - Обучение по криптовалути и борба с изпирането на пари, 22-23.11.2023г., Базелски институт за управление.
 - "Тематично езиково обучение в областта на трансграничната организирана престъпност" (на английски и френски език), 29.11-01.12.2023г.
 - Интерактивен онлайн чуждоезиков курс, френски език, ниво В2, 03.05-05.07.2023г.
37. Съдия Светла Станимирова:
 - "Законодателни промени в производството по несъстоятелност и стабилизация", 30.11-01.12.2023г.
38. Съдия Снежана Бакалова:
 - "Законодателни промени в производството по несъстоятелност и стабилизация", 30.11-01.12.2023г.
39. Съдия Стефан Милев:
 - "Зонално съвещание на съдиите от района на Апелативен съд София", 18-19.09.2023г.
40. Съдия Стефан Илиев:

- "Зонално съвещание на съдиите от района на Апелативен съд София", 18-19.09.2023г.

41. Съдия Тодор Тодоров:

- "Законодателни промени в производството по несъстоятелност и стабилизация", 30.11-01.12.2023г.

- "Европейският патент с единно действие и Единният патентен съд – в действие от 1 юни 2023 г.", 26.05.2023г.

42. Съдия Христо Лазаров:

- "Законодателни промени в производството по несъстоятелност и стабилизация", 30.11-01.12.2023г.

През 2023 г., в периода 18-19 септември, в гр. Сандански е проведено зонално съвещание и обучение на съдии от Апелативен съд - София със съдии от апелативния район за анализ и обобщаване на съдебната практика по наказателни, граждански и търговски дела, съгласно чл. 106, ал. 1, т. 10 от ЗСВ.

Съвещанието е проведено със съдействието на Националния институт на правосъдието по програма „Обучение от комбинирана обучителна форма „Зонално съвещание на съдиите от района на Апелативен съд - София“, Проект „Правосъдие през 21 век – развиване на професионалната компетентност и интегритет на магистратите и съдебните служители“, по договор № BG05SFOP001-3.006-0001-CO1, финансиран от ОП „Добро управление“, съфинансирана от Европейския съюз, чрез Европейския социален фонд“.

Темите, дискутирани по граждански и търговски дела:

- Регламент 2019/1111 и международно отвлечение на деца.

- Актуални изменения в Търговския закон, обн.в ДВ бр.66 от 01.08.2023 г.

Темите, дискутирани по наказателни дела:

- Отнемане в полза на държавата и измененията в чл.343б от Наказателния кодекс.

- Преценка за прекомерност на разносните при присъждане на възнаграждение за повереник. Допустимост и възможни основания.

- Анализ на съдебната практика по дела за престъпления против финансовите интереси на ЕС.

На зоналното съвещание е разгледан, предложен от съдиите и един общ модул, свързан с теоретични и практически проблеми на стрес и превенция на бърнаут със специално поканен лектор психолог.

През календарната 2023 г., съдиите от Апелативен съд-София, които са взели участие **като преподаватели в обучения**, организирани и координирани от Национален институт на правосъдието:

1.Съдия Бистра Николова

- Задължителна текуща квалификация на съдии, повишени от районно на окръжно ниво „Гражданско право”, 07-10.11.2023г.

- Задължителна текуща квалификация на съдии, повишени от районно на окръжно ниво „Граждански процес”, 03-06.10.2023г.

2.Съдия Владимир Астарджиев

- Зонално съвещание на съдиите от района на Апелативен съд София", 18-19.09.2023 г.

- Задължително въвеждащо обучение на новоназначени съдии в районните съдилища. Ръководство на наказателен съдебен състав - Наказателен процес, 04-08.12.2023 г.

- Временен преподавател в обучение "Задължително първоначално обучение на кандидатите за младши съдии, Випуск 2022-2023", проведен в периода 03.10.2022г.-02.07.2023г.

3.Съдия Диана Коледжикова

- "Практически проблеми на редовността на исковата молба. Обстоятелствата, които трябва да съдържат като основание на иска и указания на съда за уточняването ѝ. Особености на доклада по чл. 146, ал. 1 от ГПК при евентуално съединяване на искове", 06.04.2023г.

4.Съдия Карамфила Тодорова:

- „Пране на пари. Специфики на разследването при липса на данни за предикатното престъпление“, 17.11.2023г.

5.Съдия Михаил Малчев:

- Приложение на разпоредбите на ЕКПЧ в съдебното производство по чл. 127а, ал. 2-4 СК, 25.09-02.10.2023г.

6.Съдия Пламен Дацов:

- „Защита на финансовите интереси на Европейския съюз. Престъпни състави. функции на ОЛАФ. Европейска прокуратура“, 26-27.10.2023г.

- „Организираната престъпна група – характеристика. Специфики при разследването и доказването на престъпните състави по чл.321 от НК. Актуални проблеми и предизвикателства в производствата с предмет ОПГ“, 28.02-01.03.2023г.

- „Организираната престъпна група – характеристика. Специфики при разследването и доказването на престъпните състави по чл. 321 от НК. Актуални проблеми и предизвикателства в производствата с предмет ОПГ“, 20-21.03.2023г.

- „Организираната престъпна група – характеристика. Специфики при разследването и доказването на престъпните състави по чл. 321 от НК. Актуални проблеми и предизвикателства в производствата с предмет ОПГ“, 30-31.03.2023г.

- „Организираната престъпна група – характеристика. Специфики при разследването и доказването на престъпните състави по чл. 321 от НК.

Актуални проблеми и предизвикателства в производствата с предмет ОПГ”, 11-12.05.2023г.

Служителите от Апелативен съд – София също повишават квалификацията си с участие в различни обучения.

Ангелина Петкова – главен счетоводител е участвала в обучение по разработената и приета от ВСС Методология за програмно бюджетиране, в гр. Стара Загора от 16.03.2023 г. до 17.03.2023г. включително.

Елена Кушлева – експерт „бюджет и финансов контрол“ е участвала в обучение на тема „Актуални промени в законодателството и в софтуерната система Поликонт“, в гр. Несебър от 14.06.2023 г. до 16.06.2023 г. включително.

Цветелина Трайкова на длъжност експерт-обществени поръчки в периода 19.10.2023 г. - 20.10.2023 г. е взела участие в обучение на тема „Актуални въпроси на обществените поръчки – Есен 2023 г. Нови нормативни изисквания, подготовка, провеждане и приключване на обществена поръчка. Практически въпроси. Практика на КЗК и ВАС.“

Съдебния помощник Катя Кирилова Илиева е взела участие в обучение на тема „Телесни повреди - спорни моменти в практиката“ – НИП, от 3.4.2023 г. до 13.4.2023 г.; обучение на тема "Практически проблеми на редовността на исковата молба. Обстоятелствата, които трябва да съдържа като основание на иска и указания на съда за уточняването ѝ. Особености на доклада по чл. 146, ал. 1 от ГПК при евентуално съединяване на икове" от 6.4.2023 г. до 6.4.2023 г., НИП; обучение на тема „Телесни повреди - спорни моменти в практиката“ от 3.4.2023 г. до 13.4.2023 г.; обучение на тема „Посегателства срещу личността в онлайн среда в хипотезите на домашно и основано на пола насилие“ от 4.12.2023 г. до 5.12.2023 г., НИП.

Съдебните помощници Ваня Микова, Владислав Каменов и Стелла Моллова-Хранов са взели участие в обучение на тема „Законодателни промени в производството по несъстоятелност и стабилизация. НИП“ от 30.11.2023 г. до 01.12.2023 г. включително.

Съдебния помощник Ваня Микова и Йорданка Михова – специалист – компютърна обработка на данни са взели участие в семинар на тема „Създаване и функциониране на канал за вътрешно подаване на сигнали по ЗЗЛПСПОИН“ на 05.12.2023 г.

Лора Геннадиева на длъжност „Връзки с обществеността“ е посетила 4 броя обучения - "Ефективна работа с имейл клиенти“ и „Работа на съдебната администрация в условията на електронно правосъдие“, организирани от НИП, „Voice to text“, организирано от ВСС и „Медиите и правните професии: Доверието в съдебната система в медиите, засилване на сътрудничеството между двата стълба на демократичните държави“, организирано в рамките на Годишна конференция на Европейския форум на юридическите професии.

Всички системни администратори са повишили професионалните си умения през изминалата 2023 г., като са минали курс допълнителна квалификация по облачни технологии и съхранение на данни в цифрови облаци в Националния институт по правосъдие (НИП). Всички системни администратори са повишили професионалните си умения през изминалата 2023 г., като са минали различни обучителни курсове в НИП и различни платформи както следва: Ирина Ваташка, Павел Петров и Борислав Борисов - „Е-подпис“; „Използване и администриране на системата V2T“ както и участие в проект „Разработка и внедряване в съдебната система на софтуер за ускорено създаване и възпроизвеждане на актове и други документи чрез диктовка и автоматично конвертиране на гласов запис в текст /voice-to-text/ и съпътстващи системи за обработка“ – Павел Петров, Яшенко Кузманов, Пенко Русев, Веселин Крумов; „Настройка на SHIP и оптимизация на комуникационните средства в Съдебната палата“, Online курсове по оптимизация на процеса на аудио обработка - Adobe Audition, Online youtube презентации за настройка на аудио и видео системи, Online уебинари на Infowatch Kaspersky за DLP – Пенко Русев;

В администрацията основно работят високообразовани служители, като по-голямата част са и с дългогодишен опит в органите на съдебна власт. Служителите имат образование, което надхвърля изискването за заемането на длъжността, съгласно Класификатора на длъжностите в администрацията на съдилищата.

При изискване за 28 длъжности с образователно-квалификационна степен (ОКС) „магистър“, 47 служители са с такава ОКС. За 8 длъжности, за които се изисква ОКС „бакалавър“, 5 от заетите от тях са служители с ОКС „магистър“. За 89 длъжности изискването е „средно“ образование, като от тях 16 служители са с ОКС „магистър“ и 16 с ОКС „бакалавър“. За 19 длъжности изискването е „основно“ образование, като от тях 7 са със „средно“ образование.

VI. СГРАДЕН ФОНД, ТЕХНИЧЕСКО ОБОРУДВАНЕ И ИНФОРМАЦИОННО ОСИГУРЯВАНЕ

1. СГРАДЕН ФОНД

Апелативен съд - София ползва помещения на партерния етаж и първи сутерен в Съдебна палата – София на бул. Витоша № 2. С приемането на пасивите и активите на закрития Апелативен специализиран наказателен съд на 28.07.2022 г., Апелативен съд – София получи и помещения в сградата на ул. „Черковна“ № 90, като всички прехвърлени от АСНС – закрит съдии и служители продължиха да изпълняват служебните си задължения на същите работни места.

В Съдебната палата на бул. „Витоша“ № 2 продължава да недостигат помещения за целия щат за служителите и магистрати.

2. ТЕХНИЧЕСКО ОБОРУДВАНЕ

Техническото обезпечаване с компютри и периферна техника в Апелативен съд – София като цяло е добро, което се постигна с поэтапната подмяна на по-старата техника с нова. През 2023 г. са закупени 31 бр. компютри; 5 бр. мултифункционални устройства; 1 бр. опорен комутатор 10 GB за опорната компютърна мрежа в Съдебна палата –София. Закупена е техника за залите „Тържествена“ и „Конферентна“, както следва: 2 броя екрани „, Tripod“; 2 броя цифрови лазерни мултимедийни проектори; 2 броя масички за проектори.

3. ИНФОРМАЦИОННО ОСИГУРЯВАНЕ

По отношение на информационното осигуряване, съдиите в Апелативен съд - София ползват следните правно-информационни програмни продукти: 1. Апис 7 – модули: Право, Практика, Процедури, Финанси, Евро Право; 2. Апис регистър плюс – с модул Булстат и Търговски регистър; 3. Сиела 5.1 – модули: Норми, Процедури, Счетоводство, Инфо Регистри, Евро право, която има версия и на английски език. Правно – информационните продукти са мрежови вариант и са достъпни от всички работни места на съдии и служители, които работят с тях. Обновяват се своевременно, по електронен път от системните администратори на съда. Съдът разполага и с библиотека.

През годините информационната политика на Апелативен съд – София като насока не е променяна, защото винаги е била и е изградена изцяло върху принципа за пълна прозрачност и достъп до информация за всички заинтересовани граждани и страни по делата, при пълно спазване на законите на Република България.

Информационното обслужване на страните и техните адвокати е осигурено, чрез извършване на справки на място в деловодствата и адвокатска стая, както и чрез отдалечен достъп – по телефона или на интернет страницата на съда. С въвеждането на Единната информационна система на съдилищата (ЕИСС), за потребителите на информация (страни и адвокати), регистрирани с електронен подпис, е възможен пълен достъп до документация по делата, което значително улеснява работата им и пести времето им.

Апелативен съд – София своевременно публикува постановените съдебни актове, след като са обезличени личните данни на страните по Закона за защита на личните данни (ЗЗЛД). Следва да се обърне внимание на факта, че към момента продължава да съществува проблем с липсата на унифицирани правила за съдилищата при работа по обработка на актовете,

подлежащи на публикуване, от специалистите. Този проблем не е от компетентността на съда и следва да бъде разрешен от управляващия орган Висш съдебен съвет.

Инициативата „Ден на отворени врати“ е проведена в Апелативен съд – София на 31. 03. 2023 г. Четвъртокласници от столичното 126 основно училище „Петко Ю. Тодоров“ бяха гости на съда и се запознаха със структурата и ангажиментите на различните звена на съдебната власт в България.

Системните администратори на Апелативен съд – София, както и служителите „Връзки с обществеността“ продължават да обезпечават различни посещения в Съдебна палата – София от страна на младши магистрати от страни на Европейския съюз по линия на Националния институт по правосъдие, национални и международни състезания по право („Филип С. Джесъп“), конференции и медийни прояви на институции, представляващи или свързани със съдебната власт в България.

С цел максимална прозрачност и достъпност на информацията за случващото се в съда, САС продължава да ползва всички институционално допустими комуникационни канали, като сред тях е електронната страница на съда, както и затворена група за журналисти, отразяващи работата на съдебната система в социалната платформа Фейсбук, администратор на която е служителят „Връзки с обществеността“ на съда. Поради затихването на епидемията от коронавирус и постепенното отпадане на ограничителни мерки за гражданите, използването на платформата за онлайн излъчване на звук от заседанията не се използва през 2023 г., но тя остава като разработен и възможен вариант при възникване на нова необходимост от каквото и да е естество, като предимствата ѝ са доказани в двете години на частична и пълна обществена изолация.

През цялата 2023 г. пресслужбата на АС - София, която след закриването на АСНС има ангажимент и към работата на съда извън сградата на Съдебна палата – София, а именно - на ул. „Черковна“ № 90 в столицата, информира устно/писмено навреме и в пълнота заинтересованите медии във всички случаи, в които това се изисква от тях и е допустимо по закон. Това включва обезпечаване на присъствие по общественозначими дела, при предварително известяване за тяхното разглеждане, съобщения за финализиране на дела, информирание за справки в ЕПЕП и ЦУБИПСА, както и достъпване на актове с разрешение и съгласие на съдебния състав по конкретни дела, предизвикали обществен/медийен интерес.

Информация, по която да си съставят мнение за административната работата на съда, гражданите могат да получат и по Закона за достъп до обществена информация (ЗДОИ). През 2023 г. не са постъпвали заявления по Закона за достъп до обществена информация.

ПРАВОРАЗДАВАТЕЛНА ДЕЙНОСТ НА СЪДИИТЕ В АПЕЛАТИВЕН СЪД – СОФИЯ ПО КОЛЕГИИ

I. НАКАЗАТЕЛНА КОЛЕГИЯ IV. НАКАЗАТЕЛНИ ДЕЛА

1.1. Движение на делата

Година	Несвършени дела в началото на отчетния период				Постъпили дела през отчетния период				Дела за разглеждане				Свършени дела			
	Общо	Внох Внах	НД възоб- вява не	Чнд	Общо	Внох на д	НД възоб- вява не	Чнд	Общо	Внох Внах	НД възобно- ване	Чнд	Общо	Внох внах	НД възоб- овява не	Чнд
2021	162	105	26	31	1397	231	161	1005	1559	336	187	1036	1424	245	168	1011
2022	220	172	19	29	1479	273	181	1120	1699	445	200	1149	1462	278	167	1110
2023	237	165	33	39	1542	278	131	1133	1779	443	164	1172	1580	289	149	1143

През 2023 година, работният процес на съдиите в Наказателно отделение на Апелативен съд София се осъществяваше в благоприятна спокойна обстановка. Всички организационни предизвикателства, свързани със съвместяването на

Отчетната 2023 год. бележи увеличение на общото постъпление на наказателните дела в сравнение с предходната 2022 година – 1542 новообразувани дела спрямо 1479 в предходната година. За 2022 год. са били висящи за разглеждане 1779 наказателни дела, включващи и 237 дела висящи в началото на периода; за сравнение през 2022 год. общият брой е бил 1699 наказателни дела, включващи и 220 дела висящи в началото на периода). Установява се сходно постъпление на делата от общ характер, отчетен през изминалата година- 275 дела в сравнение с 271 през предходната година.

Увеличение на постъплението през 2023 год. бележат и останалите групи дела. В сравнение с 2022 год. , частните наказателни дела през 2023 г. са с 13 бр. повече.

1.1. По реда на **въззивното производство, новообразуваните дела** са 1542 броя. От тях 275 броя са делата от общ характер, 3 бр. са делата от административен характер и 1133 са частните наказателни производства. В общия брой на ВНЧД са включени всички, независимо дали са разгледани в открито или в закрито заседание, също ЧНД от досъдебното производство по мерки за процесуална принуда.

По отношение на наказателните частни дела с предмет въззивен контрол на мерките за процесуална принуда се наблюдава най-значителен **ръст от над 24 %**– през отчетната 2023 г. техният общ брой /по чл.64 НПК и по чл.65 НПК/ е **465** образувани и проведени дела –в сравнение с 2022 г. през която са били образувани общо 354 дела. Дежурните съдебни състави

работеха при завишено натоварване, като многократно се налагаше разпределение на постъпилите дела по мерки за процесуална принуда както на основните дежурни състави, така и на резервните такива.

През отчетната година ВЧНД по чл.243 от НПК са 60 бр. (с 2 бр. по-малко от предходната).

През 2023 година са образувани 131 дела за възобновяване на наказателното производство по глава XXXIII от НПК. Решени по същество са 140 дела, 8 са прекратени. 86 % от делата за възобновяване са решени в тримесечен срок.

1.2. През отчетната година данните за **броя на неприключилите дела** показват занижение - 199 бр., при 237 бр. в края на 2022 година. През 2023 година продължава да е най-голям броят на неприключилите дела от общ характер –153 бр. (при 166 бр. за 2022 год.), което е обяснимо, с оглед на обстоятелството, че по тези дела в повечето случаи се провежда въззивно съдебно следствие за допускане, събиране и проверка на доказателства.

С 11 дела е намален броят на неприключилите въззивни частни дела, които са 25 бр. (при 36 бр. за предходната 2022 година). В края на 2023г. има едно висящо дело от административен характер.

Неприключилите производства по възобновяване са 16 бр., като сравнено с предходната година е постигнато двукратно занижаване по този показател.

През отчетната година продължава да е най-голям броят на постъпилите въззивни частни наказателни дела - 1133 бр., от общо постъпилите в съда 1542 бр. наказателни дела .От частните наказателни производства продължава да е най-висок броят на делата по МПП и тези по глава 35 от НПК. Завишено постъпление се отбелязва на ЧНД с предмет на произнасяне по чл. 72 от НПК, относно обезпечение на глобата, конфискацията и отнемане на имущество. Тези дела се отличават със голям обем материали, при задължение за кратки срокове на произнасяне на съдебния акт.

Новообразувани са 3 дела от административен характер, сравнимо с 2 бр.за предходната година.

Наред с увеличеното постъпление на делата като цяло (с най голяма тежест в групата на частните наказателни дела) и през отчетната година се забелязва увеличение на фактическата и правната сложност на голяма част от делата, разглеждани от НК на САС, основана на правната квалификация, броя на участващите лица и обема на доказателствените материали. Като пример могат да се посочат следните дела:

- ВЧНД № 591/23 год. по чл.72 НПК – 522 тома;
- ВЧНД № 1187/23 год. по чл.72 НПК - 245 тома;

- ВНЧД № 1280/23 год. по чл.72 НПК - 243 тома;
- ВНЧД № 1047/23 год. по чл.64 НПК - 242 тома;
- ВНОХД № 57/23 год. по чл.282 НК - 210 тома;
- ВНЧД № 1127/23 год. по чл.249 НПК - 145 тома;
- ВНОХД № 1292/23 год. по чл.249 НПК– 196 тома;
- ВНОХД № 778/23 год. по чл.203 НК– 195 тома;
- ВНЧД № 701/23 год. по чл.270 НПК - 185 тома;
- ВНОХД № 21/23 год. по чл. 321 НК– 146 тома;
- ВНЧД № 1127/23 год. по чл.249 НПК - 145 тома;
- ВНОХД № 1236/23 год. по чл.321 НК– 134 тома;
- ВНЧД № 211/23 год. по чл.72 НПК - 126 тома;
- ВНЧД № 442/23 год. по чл.72 НПК - 126 тома;
- ВНОХД № 52/23 год. по чл.343 НК– 119 тома;
- ВНЧД № 672/23 год. по чл.249 НПК - 112 тома;
- ВНЧД № 1225/23 год. по чл.243 НПК - 110 тома;
- ВНОХД № 400/23 год. по чл. 321 НК – 110 тома;
- ВНОХД № 1123/23 год. по чл.283а НК – 106 тома;
- ВНЧД № 423/23 год. по чл.249 НПК - 104 тома;
- ВНЧД № 399/23 год. по чл.249 НПК - 102 тома;
- ВНОХД № 1345/23 год. по чл.321 НК– 92тома;
- ВНЧД № 392/23 год. по чл.243 НПК - 77 тома;

Макар, че в статистически аспект коефициентът на натовареността на колегията съгласно този показател е само леко завишен /4,24 спрямо 4,05 за 2022 г./, то поради увеличения брой постъпили нови дела от общ характер и въззивни частни дела, значителната фактическа и правна сложност на делата от общ характер, а така също и на сложността на останалите групи дела; обема на последните, както и предвид обстоятелството, че част от въззивните частни дела изискват разглеждане в открито съдебно заседание с провеждане на въззивно съдебно следствие, формират извод, че натовареността на съдиите в отделението остава висока. Не може да се пренебрегнат и други, извън статистическите, фактори за преценка относно действителната работна натовареност на колегите в наказателно отделение, свързани с предмета на делата – постъпване на множество дела образувани с обвинения по чл.321 НК; работа в различни съдебни състави сформирани ad hoc с оглед командироване на съдии от АС във ВКС, провеждане на открити заседания в две различни сгради и др.

1.3. През отчетната година е увеличен **броят на приключените дела** -1580 бр. (спрямо 1463 бр. за предходната година), както и този на делата приключени в 3-месечен срок - 1386 спрямо 1291 бр. за 2022 г. със запазване на процентното отношение- отново 88%

От общо свършените дела от общ и административен характер 289 бр., от които 286 бр. ВНОХД и 3 бр.ВНАХД, в 3-месечен срок са решени 137 бр. дела от общ характер , което е 48% за отчетния период , при 152 дела за 2022 г или 55%. По този показател за срочност тенденцията за намаляване на процентния критерий при делата от общ характер се запазва. Решаващо влияние в тази насока имат данните, изложени по-горе за постъпването в САС на множество т.нар. "многоотомни" дела. Неприклучването на делата в 3-месечен срок е в резултат от фактическата и правна сложност на същите, налагаща събиране на допълнителни доказателства, като издирване и разпит на свидетели, назначаване на нови или допълнителни експертизи и т.н. от една страна, а от друга - на факта, че почти по всички дела от общ характер се налага провеждане на въззивно съдебно следствие, което безспорно увеличава срока на разглеждане на делото във въззивното съдебно производство. Следва да се съобрази, също така, че по делата, образувани след отмяна и връщане на делото от ВКС, в преобладаващия им брой за изпълнение на конкретни указания на върховната инстанция се налага провеждане на ново въззивно съдебно следствие и събиране на доказателства /респ.призоваване на свидетели/ в продължителен период от време след образуване на наказателното производство, което изисква повече усилия и време.

Приключените дела от административен характер са две и са решени в тримесечния срок , което е 100%.Едно дело е останало висящо в края на периода.

Общият брой на приключените частни наказателни дела е 1085 бр., като приключените в тримесечен срок от тази група дела е 1061 бр., т.е. 98%, което следва да се отчете като положително обстоятелство. Всички свършени през годината частни наказателни дела по чл.243 от НПК - 58 бр., са разгледани и решени в тримесечен срок, което е 100% изпълнение по този показател за срочност.

Приключените дела по глава XXXIII от НПК (възобновяване на наказателното производство) са 148 бр. като от тях в срок до три месеца са решени 127 – 86 % (169 бр. за предходната година, от които решени в 3-мес.срок 139 – 82%).

Общият брой на проведените през отчетната година открити и закрити заседания е 1944 заседания, от които – 650 открити заседания по общ характер дела, 148 открити заседания по дела за възобновяване, 58 закрити заседания по ЧНД по чл.243 от НПК и 1085 заседания по въззивни частни дела, като в последния брой са включени и проведените открити съдебни заседания по въззивни частни наказателни дела, актовете по които по принцип се разглеждат и постановяват в закрито съдебно заседание,

като това от една страна се дължи на повишената сложност на делата от тази група, а от друга - на това, че контролираните инстанции не са събрали нужния доказателствен материал за изясняване на обективната истина.

Като се има предвид изложеното по-горе, може да се отчете, че съдиите от НК са се справили повече от успешно с решаването на делата за разглеждане във всички групи, особено в групата на въззивните дела от общ характер. Стремехът на съдиите от колегията е делата да се приключват в разумни срокове, без това да рефлектира върху качеството на съдебните актове, както и на правото на защита на подсъдимите/осъдените лица.

1.4. През 2023 година Наказателно отделение работи в 11 въззивни състава, с 33 съдии. Всички съдии от НК са разпределени в постоянни съдебни състави при спазване на старшинството. Стремехът е съставите да не се променят и при съставянето на графици за дежурства по мерки за процесуална принуда.

И през отчетната година, поради липса на обезпеченост с работни места и помещения за деловодството, дейността на наказателно отделение продължи да се осъществява едновременно в двете сгради – съдебната палата на бул. "Витоша" 2 и на ул. "Черковна" 90, при запазване работните позиции и кабинети на съдиите, регистратурата за класифицирана информация с помещението за съхранение на делата и веществените доказателства, както на деловодителите. Делата с предмет мерки за процесуална принуда се разглеждаха по график, съобразно местоработата на съответния дежурен съдебен състав, като със заповед на Административния ръководител- Председател на Апелативен съд София бе осъществена организация за уведомяване на страните, конвоиране на обвиняемите лица и съответното оповестяване за това на сайта на АС София. Съответно, делата на доклад на постоянните 9-ти, 10-ти и 11-ти състави се разглеждаха в съдебни зали на ул. "Черковна".

Всички възникнали през предходната година въпроси, свързани с администрирането и разпределението на делата постъпили от АСНС-закрит и относно местната подсъдност на тези дела, през 2023 г. бяха окончателно и непротиворечиво разрешени, като проблемите може да се считат преодолени. Може да се приеме, че работата на съдиите, макар и в условията на движение и разглеждане на делата в две сгради, вече се осъществява в нормална обстановка и в колегиална среда.

Считано от 01.08.2023 година съдия Снежана Душкова бе освободена от длъжност поради навършване на възраст за пенсионирането и. Отсъствието на най-обичания и уважаван колега и опитен професионалист бе осезателно. За да се поддържа кадрова обезпеченост и да се осигури работата на постоянния 1-ви съдебен състав се наложи командироване на съдия, като на овакантираната позиция встъпи Доротея

Кехайова, командирована от СГС.

На 25.08.2023 г. от Висшия съдебен съвет бе обявено класирането на участниците в конкурс за повишаване в длъжност „съдия“ във ВКС-наказателна колегия. На първо място бе класирана съдия Светла Букова от Апелативен съд София, следвана от съдия Весислава Иванова, съдия Виолета Магдалинчева /съдия в СГС, командирована в АС София на свободна бройка/и съдия Калин Калпакчиев. На 7-мо и 8-мо място в класирането бяха поставени съдия Николай Джурковски- председател на 7-ми наказателен състав в АС София и съдия Пламен Дацов- председател на 8-ми наказателен състав. Резултатите от този конкурс изразяват най-висока професионална оценка относно качествата на съдиите в Апелативен съд и на нивото на тяхната работа, както по отношение на класираните уважавани колеги, така и като цяло спрямо професионалното равнище на наказателното отделение на съда.

След оповестяване на резултатите от този конкурс, на 15.09.2023 г. съдия Светла Букова бе командирована във ВКС, а съдия Весислава Иванова бе командирована считано от 18.10.2023 г. Това създаде усложнения при разпределението на делата и необходимост от включване на съдии от други съдебни състави, което бе частично преодоляно чрез командироване на съдия Стефан Милев от СГС на освободената от съдия Букова щатна бройка и определянето му за член на 8-ми наказателен състав.

Както и през предходната година, съдиите в НК са подпомагани от двама съдебни помощници. Задачите им се възлагат от председателя при стремеж да съдейства еднакво на всички съдии от отделението.

1.5. През отчетната година разпределението на делата в НК се извършваше чрез единната система за случайно разпределение на делата /ЕИСС/, въведена от 03.07.2020 г.. При отсъствие на съдия от състава, различен от докладчика, за избор на заместник се прилагат Вътрешните правила за случайно разпределение на делата в САС- за заместване в открити и закрити съдебни заседания. Не се е налагало определяне за заместване на отсъстващ съдия в дежурен състав по МПП между членовете на резервния състав, като в такива случаи бе извършвана корекция в графика на дежурствата и в основния състав се включваше друг титулярен член, със запазване целостта на резервния състав.

Както бе изложено по-горе, разпределението на делата, постъпили след командироване на съдии от АС във ВКС създаде редица нови предизвикателства в работата с ЕИСС, неколkokратно и последователно преразпределение.

1.6. През изминалата 2023 год. се запази тенденцията на увеличаване броя на частните производства образувани по жалби и протести срещу мерки за процесуална принуда. През отчетната година се отчита

значително увеличение - образувани са общо 465 дела (278 по чл.64 от НПК и 187 по чл.65 от НПК). В тази група са включени и произнасянията по МНО на лицата, срещу които има производства по ЗЕЕЗА. Разглеждането им е свързано с полагането на значителни усилия от страна на съдиите от наказателната колегия, включително чрез провеждане на заседания от резервните състави. За тези дела е характерно, че в случаите на отлагане се преразпределят на следващия дежурен състав, т.е. по делото работят два състава, независимо че по статистика се отчита само на този, който го е решил. Жалбите и протестите срещу мерките за процесуална принуда се разглеждат незабавно от дежурния състав. По тези дела през 2023 г. се наблюдава тенденция за многократно последователно отлагане на делата по искане на обвиняеми или техни защитници, въпреки продължаващото задържане на лицата в резултат на отсрочването. Основанията за това необичайно процесуално отклонение от изискванията за сръчност по почин на страните следва да бъдат подложени на анализ с участието на всички съдии в отделението.

Броят на делата, образувани по Закона за признаване, изпълнение и изпращане на решения за конфискация или отнемане и решения за налагане на финансови санкции се запазва приблизително; увеличено постъпление се наблюдава по делата с предмет на произнасяне мерки за обезпечаване на гражданския иск.

II.1.1. Постъпилите дела за 2023 г. се разпределят по съдилища, както следва :

- **ВНОХД (вкл. ВАД):** общо 278 бр. (273 бр. за предходната година), от които от Благоевград – 29 (при 32 за предходната година); от Видин – 10 (при 9 за предходната година) ; от Враца – 12 бр. (10 от предходната година); от Кюстендил – 15 (13 за предходната година); от София град – 152 бр. (164 за предходната година); от София окръг – 33 бр. (26 от предходната година); от Монтана – 15 (при 9 от предходната година); от Перник – 11 (при 6 от предходната година), други – 1 бр. Запазена е тенденцията от 2022 год. с изключение на увеличеното постъпление на делата от ОС Перник и ОС Монтана.

- От общия брой дела от общ характер, по протест са постъпили 103 дела, (при 101 за предходната 2022 год.) а по жалба са били образувани 175 дела (142 бр.за 2022 год.). В общия брой на делата, образувани по протест, са включени и такива, по които е имало и жалба.

- **ВЧНД:** общо 1025 бр. (1005 бр. за предходната година), от които от Благоевград –100 бр.(при 92 за 2022 г.); от Видин - 19 (26 за 2022 г.); от Враца – 76 (при 89 за 2022 г.); от Кюстендил –52 бр.(50 за 2022 г.); от София - град –значителен ръст спрямо предходната година- 749 дела (спрямо 630 за 2022.); от София окръг –ръст на постъпленията от 92 бр.(при 80 за 2022 г.); от Монтана – 10 бр.(18 за 2022 г.) ; от Перник – ръст на постъплението -31 бр.(21 за 2022 г.).

Четири броя дела са постъпили от МП или от други държави.

Забелязва се увеличение на броя на въззивните частни дела при съдилища от съдебния район- СОС, СГС и ОС Перник, с изключение на ОС Видин и ОС Монтана, от които се установява намаление.

1.2. Анализът на постъпилите през отчетната година дела от общ характер по видове текстове от НК сочи следното :

- престъпления по чл.199 от НК – 14 дела;
- престъпления по чл.343 и сл. от НК – 52 дела;
- престъпления по чл.115 – 119 от НК – 38 дела;
- престъпления по чл.354 а от НК – 36 дела;
- престъпления по чл.282 - 283 от НК – 3 дела;
- престъпления по чл.301 – 305 от НК – 8 дела;
- престъпления по чл. 242 от НК – 6 дела;
- престъпления по чл. 255-257 от НК – 16 дела;
- престъпления по чл. 243 - 249 от НК – 14 дела;
- престъпления по чл. 123-124 от НК – 17 дела;
- престъпления по чл. 201-205 от НК – 5 дела;
- престъпления по чл.321 от НК – 21 дела

Останалите дела са с правна квалификация по други текстове от НК.

Така изнесените данни сочат, че през тази отчетна година съотношението между видовете дела по материя в Софийския апелативен съд е приблизително същото както през 2022 год. Пропорционално на увеличаването на общото постъпление е увеличен и броя на делата по видове.

Устойчиво висок е ръстът при транспортните престъпления, като през отчетната година най-голям дял се пада на именно на този вид престъпления. На второ място са умишлените убийства, на трето място са престъпленията по чл.354а НК, както и престъпленията по чл.321 НК.

През отчетната година са прекратени производствата по 14 бр. дела от общ характер /което отбелязва ръст спрямо предходната година, когато прекратените дела са били 6 бр./ и по 18 бр. от частен характер- снижение спрямо предходната година, както и 2 бр. по чл.243 от НПК. Значително по-малко - 8 бр. спрямо 29 бр.за 2022 г. са прекратените наказателни дела за възобновяване.

III.1.1. По отношение **отложените наказателни дела** - поради неявяване на страна, включително на защитник, са отложени **55** съдебни заседания. Шестдесет и шест отлагания са били по причини, свързани с вещите лица – неявяване на такива, неизготвени в срок заключения или необходимост от изслушване на експерти, назначаване на нови експертизи. Тридесет и едно /31/ дела са били отложени по причини, свързани с призоваване и разпит на свидетели. Поради нередовна процедура по призоваването на страните са отлагани 20 дела. За събиране на

допълнителни доказателства във въззивно следствие са били отложени 62 дела. Поради допускане на съдебна поръчка, респ. поради неизпълнение на съдебна поръчка се е наложило отлагане 11 пъти. За пледоарии и произнасяния, както за изслушване и становища са отлагани 6 съдебни заседания. По други причини са отложени 8 дела. Общо са допуснати 336 отлагания, което е значително по-малко в сравнение с предходната отчетна година – 433 отлагания за 2022 г.

От данните за отлагане на делата следва извод, че продължава да е висок броят на случаите, при които по искане на страните, по указания на касационната инстанция или служебно е допуснато провеждането на въззивно съдебно следствие.

IV.1.1. Брой свършени дела за годината, срочност

През отчетната 2023 год. са свършени 1580 бр. (спрямо 1463 бр. за предходната година), като се запазва процентното отношение на делата приключени в 3-месечен срок - 1386 /88%/ спрямо 1291 бр. - 88% за 2022 г.

Може да се счита, че през отчетната година е запазена тенденцията за срочно приключване на делата, която е устойчива за последните години. Най-ясно това личи при делата от общ характер, като броят на приключените през отчетната година надвишава този през предходната. Приключени са 286 дела от общ характер (276 за предходната година), 1143 частни наказателни дела, 148 дела по искане за възобновяване. В тримесечен срок са приключени общо 1386 дела, от тях 1119 са наказателните частни дела, като в този брой влизат и делата по чл.243 от НПК; както и 3 бр. адм. наказателни дела, от които 100% са решени в тримесечен срок.

Статистическите данни показват, че разглеждането на наказателните дела е извършвано при спазване на критериите за бързина и срочност, без това да се отразява на качеството на правораздавателната дейност. През 2023 г. продължи практиката да се изготвят ежемесечни справки за ненасрочени или забавени дела, като следва да се посочи, че забавянето в повечето случаи е в рамките на не повече от месец над нормативно установения срок, като при това касае дела, които са с фактическа и правна сложност. По отделни дела е допуснато съществено забавяне с повече от 6 месеца по дела със значителен обем и сложност след проведено въззивно съдебно следствие и множество открити заседания.

1.2. Решени дела по същество, анализ по видове

От свършените 289 общо дела от общ и административен характер, 272 дела от общ характер са приключили с решение по същество. По 14 бр. дела от общ характер производството е било прекратено.

Според резултата решенията въззивни наказателни дела от общ характер се разпределят както следва: по 119 от тях са били постановени решения за потвърждаване на първоинстанционната присъда; по 24 дела

присъдата е била отменена и постановена нова присъда (15 за предходната година); по 11 дела присъдата е била отменена изцяло и делото върнато за ново разглеждане и по 26 дела присъдата отменена частично и делото върнато за ново разглеждане). По 95 дела присъдата е била изменена, като по 28 дела наказанието е било намалено; по 6 дела наказанието е било увеличено (8 дела за 2022 година); по 49 дела присъдата е била изменена с други изменения в наказателната част (39 за предходната година) и по 11 дела е била изменена в гражданската част (9 дела за 2022 година) .

Впечатление прави ръстът на делата, по които присъдите са частично отменени и делото е върнато за ново разглеждане.

От разгледаните и свършените 1143 наказателни частни производства, в т.ч. и производствата по чл.243 от НПК, по същество са били решени 1123 бр., а 20 бр. са прекратени. От свършените през отчетната година 148 дела за възобновяване, (при новопостъпили 131), приключените със съдебен акт по същество са 140, а 8 са прекратени. Висящи в края на отчетната година дела от посочената група са 16 бр.

V. Натовареността на база решени дела за съдиите от наказателното отделение на Софийски апелативен съд е 3,76 дела месечно при 34 съдии. На база всички дела за разглеждане натовареността е 4,24, спрямо 4,05 за предходната година. Наблюдава се общо увеличение броя на постъпващите дела от общ характер, както и частни наказателни дела, както и се очаква постъпване на още дела с голяма фактическа и правна сложност.

VI. Решените дела от общ характер, проверени по реда на въззивната проверка, по съдилища се разпределят както следва:

- от ОС Благоевград – общо всички дела за разглеждане 44, от които 11 са останали висящи ; по 20 присъдата е потвърдена; по 2 присъдата е била изменена, по 2 дела производството е било прекратено, по 7 дела присъдата е отменена изцяло с произнасяне на нова присъда, по 2 дела присъдата е отменена отчасти с връщане за ново разглеждане.

- от ОС Видин – от всичко 13 дела, свършени са 11 дела; от които по 2 присъдата е потвърдена; по 5 дела присъдата е била изменена; 1 дело, по което производството е било прекратено; по 2 дела присъдата е била отменена отчасти с връщане за ново разглеждане, по 1 дело присъдата е отменена с произнасяне на нова присъда, останали са 2 несвършени дела;

- от ОС Враца – от общо за разглеждане 14 дела са свършени 7 дела; от които по 3 присъдата е потвърдена; по 3 присъдата е била изменена, няма отменена с постановяване на нова присъда, нито отменена присъда с връщане за ново разглеждане, останали 7 несвършени дела в края на периода.

- от ОС Кюстендил общо 19 дела от които свършени 13 дела, по 4 присъдата е потвърдена; по 6 присъдата е била изменена, по 1 дело е била отменена присъдата с връщане за ново разглеждане, 1 присъда

отменена изцяло с произнасяне на нова присъда; едно дело е прекратено, останали са 6 несвършени дела в край на периода;

- от Софийски градски съд - общо разгледани 248 дела, от които свършени 152, от които по 61 присъдата е потвърдена; по 49 присъдата е била изменена; по 15 дела присъдата е отменена частично с връщане за ново разглеждане; по 8 дела присъдата е отменена изцяло с връщане за ново разглеждане; по 13 е отменена с произнасяне на нова присъда; по 6 дела производството е било прекратено; останали са 96 несвършени дела в края на отчетния период;

- от Софийски окръжен съд –от разгледани всичко 46 дела са решени 32 дела, от които по 12 присъдата е потвърдена; по 15 присъдата е била изменена; 2 дела с частична отмяна на присъдата и делото върнато за ново разглеждане; по 1 дело присъдата е отменена изцяло с връщане за ново разглеждане; по 2 дела присъдата е била отменена с постановяване на нова присъда, останали са 14 висящи дела;

- от ОС Монтана – всичко за разглеждане 21 дела; от които по 10 присъдата е потвърдена; по 4 дела присъдата е била изменена и по 1 е била отменена изцяло и делото е върнато за ново разглеждане; няма дела, по които присъдата е отменена и е постановена нова присъда, останали 6 несвършени дела;

- от ОС Перник - всичко 14 дела ; от които по 5 дела присъдата е потвърдена; по 4 присъдата е била изменена; има 1 отменена изцяло присъда с връщане за ново разглеждане, 1 дело с отмяна на присъдата и постановена нова присъда, 2 прекратени дела, 2 дела са останали несвършени .

В приложените статистически таблици са отразени подробно описаните резултати.

Таблица Приложение 1 НД

VII.1.1. Брой върнати дела, причини

През отчетната 2023 г. съдиите от НК на Софийски апелативен съд са отменили общо 26 броя присъди, с които присъдите са били отменени изцяло и делото е върнато за ново разглеждане; по 24 дела, присъдата е била отменена и е постановена нова присъда от САС. В сравнение с предходната година се отчита намаление на делата, при които присъдата е била отменена изцяло и делото е върнато за ново разглеждане. Основни причини за връщане на делата за ново разглеждане са несъответствието на обвинителния акт с изискванията на чл.246 от НПК или допуснати в хода на досъдебното производство съществени нарушения на процесуалните правила.

1.2. Брой обжалвани и протестирани въззивни производства, резултати от касационна проверка, изводи.

През отчетния период на проверка по касационен ред са били 128

дела. С решения на Върховния касационен съд от общия брой проверени ВНОХ дела 88 са потвърдени; по едно дело решението и изцяло отменено и делото върнато на първоинстанционния съд; по 11 дела съдебните актове са отменени изцяло, поради допуснати съществени процесуални нарушения или нарушение на материалния закон; по 3 дела решенията на АС са отменени частично и делата върнати на въззивния съд; по 1 дело е постановена отмяна изцяло и връщане делото на прокурора; по 1 дело е отменена изцяло с постановяване на нова присъда; по 1 дело решението е отменено изцяло с връщане на делото на въззивна инстанция за увеличение на наказанието; по 2 дела актът е бил отменен на основание чл.24, ал.5 от НПК; по 1 дело съд.акт е бил отменен с прилагане правилата на давността;

6 съдебни акта са били изменени в наказателната част по приложението на закона; 5 бр. са изменени по отношение на наказанието и приложението на чл.53 НК; 1 съдебен акт е изменен в гражданската част; 1 съдебен акт е изменен в гражданската и в наказателната част едновременно; 1 съдебен акт е изменен относно режима на изтърпяване, веществените доказателства или разноските; 1 съдебен акт е изменен в наказателната част по приложението на закона и по отношение на наказанието, 2 акта са изменени в наказателната част; по 1 дело съдебният акт е изменен в гражданската част по отношение обезщетението. По 1 дело възобновени от ВКС решението е отменено и с прекратяване на наказателното производство или постановяване на оправдателна присъда.

Относителния дял на отменените изцяло или частично актове от общия брой актове по реда на касационната проверка през 2023 год. е 16,4%, което демонстрира много положителна обща оценка за качеството на работа. Същевременно, забележимо завишен е относителният дял на потвърдените съдебни актове –68,75 %, постановени от НК при САС, - увеличение над 11 % спрямо предходната година.

Резултатите от обжалваните съдебни актове по съдии са показани на приложената към доклада таблица, съставляваща неразделна част от същия.

ТАБЛИЦА Приложение 2 НК
(резултати от касационна проверка)

Сравнението с предходните години намира изражение в следната таблица:

Година	Общ брой Решения	Общ брой обжалвани решения	Брой потвърдени решения	Брой отменени решения	Брой изменени решения
2021	245	159	107	31	21
2022	278	132	76	29	27
2023	278	128	88	21	19

Следва да бъде уточнено, че върнатите с описаните по-горе процесуални резултати през отчетния период дела от общ характер от ВКС касаят актове на САС и от предходни периоди.

Извън статистиката остава работата по делата, по които се иска възобновяване, тъй като при тях актовете на САС не подлежат на контрол.

VIII. Наказателни дела, образувани в РКИ:

Образувани и приключени са НЧД за издаване на разрешения по чл.15 от ЗСРС общо 13 бр. дела през отчетната година.

През 2023 г. в РКИ на бул.“Витоша“№ 2 са образувани 27 бр. класифицирани дела. От тях ЧНД са 19 бр.,а ЧГрД- 8 бр. Приети са 121 броя сборове от класифицирани материали по неклассифицирани дела, от които 117 по наказателни дела и 4 по граждански дела.

Приключените дела по ЗСРС през отчетната година по този пункт са 13 бр. като по тях са изготвени и приложени 3 бр. ВДС. Няма висящи дела от предходната година.

От приетите сборове неклассифицирани дела в РКИ са регистрирани във входящия дневник с гриф за сигурност, както следва:

„строго секретно“- 2 броя; „секретно“- 31 Броя, „поверително“- 86 бр. и „за служебно ползване“- 2 броя.

В РКИ на ул.“Черковна“ не са образувани класифицирани дела. Постъпили са 43 бр. класифицирани материали по наказателните дела, разглеждани от съставите, които работят в тази сграда.

IX. Дела с особен обществен интерес

Считано от 2021г. практиката на воденето на списък на дела с особен обществен интерес отпадна. Следва да се отбележи обаче, че в преобладаващата си част, разглежданите от НК при САС дела са с медиен интерес. Наред с това, през отчетната година продължи практиката, въведена със Заповед №474/01.03.2017г. на Председателя на ВКС, ежемесечно да се изготвят и изпращат на ВКС справки за движението на делата с предмет корупционни престъпления. Продължава да е актуална и практиката за предоставяне на информация (на 6-месечен срок) на Европейската комисия по наказателни производства за делата, които са наблюдавани от Комисията.

От изложеното може да се направи извода, че през 2023 г. съдиите от наказателната колегия работиха при стремеж към срочно и качествено разглеждане и приключване на постъпилите през отчетната година дела.

С цел повишаване качеството на правораздаването по наказателни дела през изтеклата година продължи установената практика за провеждане на съвещания на всички съдии от НК при САС по въпроси, пораждащи противоречива съдебна практика, с оглед уеднаквяването ѝ. Продължи практиката, съдиите от НК на САС да изготвят становища по тълкувателни дела на ВКС. Съдиите от НК и през изтеклата година участваха в различни форми на обучение – семинари, конференции, кръгли маси. Наред с това те се изявяваха като преподаватели и лектори, както

към НИП, така и по покана на представители от различни проекти, свързани с повишаване качеството на наказателното правораздаване.

ГРАЖДАНСКА КОЛЕГИЯ И ТЪРГОВСКА КОЛЕГИЯ

1. ОБРАЗУВАНЕ И РАЗПРЕДЕЛЕНИЕ НА ДЕЛАТА.

През изминалата 2023 г. образуването и разпределението на делата продължи да се извършва чрез внедрената на 02.07.2020 г. по силата на решение по т.1 от Протокол № 14/18.06.2020 г. на Пленума на ВСС Единна информационна система на съдилищата (ЕИСС). За разлика от ЦССРД, случайното разпределение на гражданските и търговските дела в ЕИСС се извършва в два отделни описа - за въззивни търговски и въззивни граждански дела. С оглед на това, понастоящем въззивните граждански дела се разпределят между съдиите от ГК, въззивните търговски дела и въззивните частни търговски дела се разпределят между съдиите от ТК, а въззивните частни граждански дела се разпределят общо между съдиите от ГК и ТК. При въвеждане на новата система бяха запазени утвърдените по силата на ВПССРД групи дела, които бяха въведени в ЕИСС.

През отчетната 2023 г. в Гражданската колегия на САС са работили осем съдебни състава: 1 състав, 2 състав, 4 състав, 7 състав, 8 състав, 10 състав, 12 състав и 14 състав. През цялата година колегията се ръководи от заместник - председателя на съда съдия Иво Дачев.

През 2023 г. Търговската колегия на съда се състои от седем състава: 3 състав, 5 състав, 6 състав, 9 състав, 11 състав, 13 състав и 15 състав. Търговска колегия се ръководи от заместник - председателя на съда съдия Бистра Николова.

Двамата заместник - председатели образуват и разпределят делата в колегиите, на които са ръководители, както и в двете колегии при необходимост от заместване, съобразно ВПССРД, утвърдени със заповед на Председателя на САС.

През отчетната година действа създадената организация на работата по образуването и разпределянето на делата, което се извършва по електронен път на принципа на случайния подбор. Начинът за разпределение е уреден с Вътрешни правила за случайното разпределение на делата в АС - София, създадени въз основа на чл. 9 от ЗСВ. Те изцяло са съобразени с Единната методика по приложението на принципа за случайно разпределение на делата в районните, окръжните, административните, военните, апелативните и специализираните съдилища.

Образуването и разпределянето на делата се извършва ежедневно от двамата заместник- председатели, своевременно - в деня, следващ деня на постъпването им в САС. През отчетната 2023 година не е налице

прекъсване на процеса на образуване на делата по обективни или субективни причини.

2. ДВИЖЕНИЕ НА ГРАЖДАНСКИТЕ И ТЪРГОВСКИТЕ ДЕЛА.

През отчетната 2023 година в Апелативен съд - София са **постъпили общо 4 482 броя въззивни граждански и търговски дела**, включително въззивни частни граждански и въззивни частни търговски дела. За сравнение, през 2022 година броят на постъпилите дела е бил **4 744**, а през **2021 г.** броят на тези дела е бил **5 192 броя дела**. Намалението на броя на постъпилите дела спрямо предходната година не е значително, като същият е съотносим с броя на делата, образувани през 2020 година. Броят на постъпилите дела е индикатор на общата тенденция за намаление на броя на постъпилите дела, което обаче не може да бъде определено като съществено. Същото се дължи преди всичко на предприетото с „Държавен вестник“, бр. 65 от 2018 г., в сила от 07.08.2018 г., изменение в местната подсъдност по искове за заплащане на обезщетение по КЗ, довело до намаление броя на делата, разглеждани от окръжните съдилища в апелативния район /най - вече в СГС/. Горното, с оглед обичайния период на разглеждане на делата, намери отражение и в броя на постъпилите в САС дела в период от пет години след изменението. Друга причина за намаления брой на постъпилите дела е икономическата и финансова криза, резултат както от пандемията от Covid - 19, така и от световните икономически процеси, които неминуемо дават отражение върху търговския оборот и създадените от него правни спорове.

От разгледаните за отчетния период общо 6244 броя граждански и търговски дела (спрямо 6601 броя за 2022 г. и 5 392 броя за 2021 г.) **общо свършените дела са 4532** (спрямо 4 839 броя за предходния отчетен период), като броят свършени граждански дела възлиза на 1441 бр., а броят свършени търговски дела – 845 бр. Причината за по-високия брой разгледани и свършени граждански дела спрямо търговските се дължи на по-големият брой постъпили дела от гражданско-правна материя, както и на факта, че в Гражданската колегия на Апелативен съд – София броят на съдебните състави е с един повече. И тази година броят на свършените дела общо е по-нисък с 307 бр. спрямо предходната година, каквато тенденция се наблюдава и за предходния период (за 2022 г. свършените дела са били с 553 бр. дела по-малко от свършените през 2021 г.). Горното се дължи на компенсираното през 2021 година натрупване на делата за разглеждане и чувствително намаляване на техния брой / 6 601 през 2022 година спрямо 7 249 за 2021 година/, което е резултат от усилията на всички съдии в двете колегии за тяхното бързо и срочно решаване. През отчетния период процентът на свършените дела в срок до три месеца, считано от първо съдебно заседание, спрямо общия брой свършени дела е

64 %, което продължава да бъде показател за устойчивото решаване на делата в разумни срокове. Разликата между процента свършени в този срок граждански дела (22 %) спрямо свършените в същия срок търговски дела (56 %) се дължи най-вече на обстоятелството, че за втора поредна година постъпилите граждански дела, които се разглеждат след насрочване в открито съдебно заседание с призоваване на страните, са приблизително два пъти повече от търговските.

Към 01.01.2023 г. броят на неприключилите производства е възлизал на 1762 дела, а в края на отчетния период - към 31.12.2023 г., висящи са били 1712 дела. Горното, съпоставено с показателите от предходните години очертава трайна тенденция по приключване на по-голям брой дела от този на постъпилите, което е атестат за отлична работа и положените усилия на съдиите от двете колегии.

От постъпилите 4 482 броя граждански и търговски дела през 2023 година - 1 437 броя дела са образувани в гражданска колегия като въззивни граждански дела, а **797 броя** дела са образувани в търговска колегия като въззивни търговски дела. В общия брой на образувани дела се включват и **2 175 броя** дела, образувани по частни жалби, **47 броя** дела - по молби за определяне на срок при бавност по чл. 255 от ГПК, а **26 броя** са образувани частни дела по жалби по чл. 274, ал. 2 ГПК. Наблюдаваното намаление на образуваните частни производства през 2023 г. следва тенденцията от предходните години и може да се обясни с намаленото постъпление на делата като цяло, но следва да се отбележи, че за отчетния период това намаление при частните дела е незначително – те са с едва 107 бр. по-малко (при намалено постъпление от 216 частни дела за 2022 г.). Независимо от по-малката разлика, намалението на постъплението е най-чувствително именно при въззивните частни граждански дела. При въззивните търговски дела намалението е **със 72 броя** спрямо 2022 г., а при гражданските дела – с **93 броя**. По останалите видове се наблюдава минимално увеличение на броя на постъпленията - в производствата по жалби за определяне на срок при бавност – с **20 броя**, а при производствата по чл. 274, ал. 2 от ГПК – с **14 броя** по-малко в сравнение с предходния отчетен период. Анализът на тенденциите сочи, че през 2023 година е преодолян завишения брой постъпили дела през 2021 година, като борят на образуваните и разгледани дела е съпоставим с този през 2020 година.

Общо свършените 4532 дела за 2023 г. (спрямо 4 839 дела за 2022 г. и спрямо 5 392 дела за 2021 г.), са структурирани както следва: въззивни граждански дела - **1441 бр.** (спрямо 1 573 бр. за 2022 г. и спрямо 1786 за 2021 г.), въззивни търговски производства - **845 бр.** (спрямо 921 бр. за 2022 г. и спрямо 990 броя за 2021 г.), производства по частни жалби - **2 173 бр.** (спрямо 2 306 бр. за 2022 г. и спрямо 2 566 бр. за 2021 г.), производства, образувани въз основа на молби за определяне на срок при бавност - **47 бр.** (спрямо 27 бр. за 2022 г. и спрямо **34 бр.** за 2021 г.), и производства по

частни дела по чл. 274, ал. 2 ГПК – **26 бр.** (спрямо 12 бр. за 2022 г. и **16 бр.** за 2021 г.).

През отчетната 2023 г. са решени по същество общо 4328 броя дела (спрямо **4 592** броя дела за 2022 г. и спрямо **5 117** за 2021 г.), от които: **1401 бр.** са второинстанционни граждански (спрямо **1 500 бр.** за 2022 г. и спрямо **1721 бр.** за 2021 г.), **777 бр.** са второинстанционни търговски дела (спрямо **844 бр.** за 2022 г. и спрямо **886 бр.** за 2021 г.), **2077 бр.** частни граждански дела (спрямо **2 209 бр.** за 2022 г. и спрямо **2 460 бр.** за 2021 г.), **47 бр.** решени дела по молба за определяне на срок при бавност (спрямо **27 бр.** за 2022 г.) и **26 бр.** частни дела по чл. 274, ал. 2 от ГПК (спрямо **12 бр.** за 2022 г.).

Прекратени през 2023 година са общо 204 дела (спрямо **247** дела за 2022 г. и спрямо **275 бр.** за 2021 г.), от които **40 бр.** граждански дела (спрямо 73 бр. за 2022 г.), **68 бр.** търговски дела (спрямо 77 бр. за 2022 г.) и **96 бр.** по частни жалби (спрямо **97 бр.** за 2022 г.). Няма прекратени производства по молба за определяне на срок при бавност и по частните дела по чл. 274, ал. 2 от ГПК, което е устойчива тенденция за последните четири години.

Свършени в 3 месечен срок от датата на проведено първо съдебно заседание са общо 2918 бр. дела. Те съставляват **64 %** от всички свършени дела за отчетния период. От тях свършените **321 граждански дела** съставляват **22 %** от общо свършените за периода, свършените **469 броя търговски дела** съставляват **56 %** от всичките свършени, а свършените **2055 частни дела** съставляват **95 %** от всичко свършените дела. **Частните граждански дела II-ра инстанция и частните дела, образувани по жалби за бавност са свършени на 100 % в посочения срок.** По този показател изнесените статистически данни не са съпоставими с досега отчитаните, тъй като е променен началният момент на отчитане на срока. Независимо от това, дори евентуално да се приеме, че се касае до незначително намаление в процента на решените в тримесечен срок дела, то това не следва да се възприема като тенденция, а като основание за допълнителна мотивация.

Останали несвършени в края на периода са общо 1712 броя дела за отчетния период спрямо **1 762 останали дела** за 2022 г.

Средната натовареност на съдиите, които по щат са 50 в гражданско и търговско отделение, на база дела за разглеждане през 2023 г. е 10.41 броя дела месечно (спрямо 11,00 броя дела месечно за 2022 г. и спрямо 13,13 броя дела месечно за 2021 г.), **а на база свършени дела е 7.55 дела средно месечно, спрямо 8,07 дела за 2022 г.,** като за 2021 г. средната натовареност спрямо същата база е била **9.77 дела месечно** на съдия).

При анализа на приключилите със съдебен акт по същество **въззивни граждански и търговски дела от 4328 броя** (спрямо 4592 броя за 2022 г.) се наблюдава намаление, което главно е резултат от макар и

минималното намаление на постъпилите въззивни граждански дела в колегията. Същевременно следва да се има предвид, че делата, постъпващи в ТК и ГК на Апелативен съд – София през отчетния период, се отличават със значителна фактическа и правна сложност, разнообразие на материята и липса на идентични казуси. Отделно от това, почти през цялата отчетна година колегиите са работили при непопълнени съдебни състави, в условия на непрекъснато заместване в открити и закрити съдебни заседания, което обосновава допълнителното натоварване на съдиите. Запазеният значителен брой на постановените съдебни актове по съществуващото на спора е резултат и от добрата работа на съдиите и от двете колегии по време на съдебните заседания и след даване ход за произнасяне по съществуващото на споровете. Големият процент приключили граждански и търговски дела е доказателство за много добрата и висока квалификация на съдиите от Апелативен съд - София, доброто познаване и прилагане на законодателството и съдебната практика. За този резултат несъмнено допринася и личната дисциплинираност и организираност на магистратите, с оглед спазване на процесуалните срокове за насрочване и приключване на всяко едно от делата своевременно, с краен съдебен акт по съществуващото на правния спор.

За частните граждански дела процентът на приключените дела в тримесечен срок е 95 % (спрямо 94 % за 2022 г. и 93 % за 2021 г.) Към тях следва да се прибавят постъпленията при жалби за бавност общо 47 бр., и частните дела по чл. 274, ал. 2 от ГПК, 26 на брой, които са приключили в 3-месечен срок на 100 %. Горното сочи не само на трайна и устойчива тенденция за постановяване в установените срокове на актовете по въззивните частни дела, но и на подобрение на темповете на работа.

Цифровото изражение на боря на приключилите дела, сочещо на намаление, е резултат от намаленото постъпление на дела и в двете колегии. Същото има за краен резултат трайна и устойчива тенденция за намаляване боря на висящите дела като **цяло - от 1857 дела в края на 2021 г. на 1762 в края на 2022 г. и 1712 в края на 2023 г.**, което е атестат за усилията на всички съдии и отличната организация на работата.

Разпределението на приключените дела през годината от отделните съдии е подробно посочено в таблици по граждански и търговски дела (Приложение №3, №4 и №5), които са неразделна част от настоящия доклад.

Обстоятелството, че някои от съдиите не са правораздавали през цялата отчетна година в Апелативен съд - София, се отразява върху различния брой дела, които са разпределени по докладчици.

От 1104 бр. върнати от ВКС обжалвани съдебни решения по граждански и търговски дела, преминали касационна проверка, се наблюдават следните резултати: по **27 бр.** дела съдебните актове са оставени в сила, по **869 бр.** дела решенията не са допуснати до касационно обжалване, **78 бр. са изцяло отменени** с постановени актове по същество

или отменени и върнати за ново разглеждане от САС, **31 решения са изцяло обезсилени, 1 решение е прогласено за нищожно, 68 бр. са частично отменени**, като са потвърдени или недопуснати до касация в едната им част, отменени и решени по същество в другата им част.

По отношение на **върнати от ВКС на РБ общо 505 бр. обжалвани определения** по граждански и търговски дела, **161 бр.** са потвърдени, не е допуснато касационно обжалване по **232 бр.**, а **69 бр.** са изцяло отменени или обезсилени, прекратени или върнати за ново разглеждане, като **12 бр.** са частично отменените.

Горните цифри са свидетелство за изключително високото качество на правораздаването в гражданска и търговска колегии на Апелативен съд - София. В огромното си мнозинство, постановените съдебни актове са подробно, обосновано и разбираемо аргументирани и изготвени в разумни срокове, съобразно тежестта и сложността на производствата.

В случаите, когато е отчитано забавяне при изготвяне на заключителните актове по делата извън приетите за разумни срокове, ръководството на съда е обръщало внимание на съдиите. За целта в двете отделения се изготвят ежемесечни справки за непостановените в срок съдебни актове, като ръководителите на двете отделения предприемат мерки за преодоляване на забавянето и установяване на нормален режим на работа в съставите.

В обобщение – през отчетната 2023 г. общото постъпление на всички видове дела в Апелативен съд-София е 6024 броя (за сравнение през 2022 г. – 6223 броя, а през 2021 г. – 6589 броя). Несвършените от предходната 2022 г. са 1999 броя, така че всичко разгледаните дела от магистратите в Апелативен съд-София са 8023 броя (за сравнение през 2022 г. – 8300 броя; за 2021 г. – 8808 броя) От тях общо свършените дела към 31.12.2023 г. е 6112 броя дела.

По отношение на срочността в 3 месечния срок са приключили общо 4304 броя дела или 70% (за сравнение през 2022 г. са били 5319 броя или 84%; през 2021 г. – 5731 или 84 %).

Действителната натовареност на съдиите от Апелативен съд-София **по критерий свършени дела** е 6,67 броя (за сравнение през 2022 г. – 7,43 броя дела и за 2021 г. – 8,34 броя), **а по критерий дела за разглеждане** е 8.75 броя (за сравнение през 2022 г. – 9.79 броя дела и за 2021 г. – 10.78 броя дела).

3. ДРУГИ ДЕЙНОСТИ НА СЪДИИТЕ.

Повишаването на квалификацията винаги е било приоритет за съдиите от гражданска и търговска колегия на съда. И през отчетния период на 2023 г. съдиите от гражданска и търговска колегия активно участват като лектори в семинари и дискусии, както и в различните форми на обучение, организирани от Националния институт за правосъдието,

както и от други, вътрешни и международни обучителни организации. Част от съдиите вземат участие като лектори в програмата на задължителното обучение на младшите съдии по гражданско право и процес, като се ползват с огромно уважение и авторитет сред обучаемите. Съдиите се включват активно и в Програмата за обмен на магистрати, организирана от Европейската мрежа за съдебно обучение, която спомага за подобряване на работата чрез възприемане на позитивните разрешения и практики от други европейски съдебни системи. Заместник-председателите организират изготвянето на становища по предложения на Председателя на ВКС на РБ за тълкувателни решения. По правило становищата се обсъждат на събрания на съответната колегия или съвместни събрания на двете колегии, като протоколите от дискусиите и приетите решения са изпращани преимуществено в срок на ВКС за подпомагане на тълкувателната му дейност.

Както е отчитано и през предходните години, едновременно с работата по разглеждане и решаване на гражданско-правни и търговски спорове, съдиите от двете колегии са участвали активно и в различни работни групи по изготвяне на законопроекти, както и в качеството си на експерти в проекти, финансирани от Европейския съюз за изменения в законодателството.

Съдии от двете колегии участваха активно и в комисии за провеждане на конкурси за повишаване в длъжност и преместване в органи на съдебната власт, както и в такива за избор на магистрати от външни конкурси, което води до допълнително натоварване.

Всички съдии от двете колегии са избирани за членове на помощни атестационни комисии, където в срок и добросъвестно участват в изготвянето на атестации на съдиите от окръжните съдилища в апелативния район.

4. МЕРКИ ЗА ОПТИМИЗИРАНЕ РАБОТАТА

1. Най-същественят организационен пробием и в двете колегии е непопълненият щатен състав, поради командироване на съдии във ВКС. Горното води до затруднения по повод непрекъснато преразпределение на делата на нови докладчици и заместване в съдебно заседание. Посоченото е допълнително натоварване на съдиите от двете отделения.

2. Високият брой на командировани съдии в Апелативен съд-София, включително и от други апелативни райони, създава затруднения при формиране на съдебните състави. Горното е резултат от забавянето на конкурсните процедури, преодоляването на което не е от компетентността на ръководството на съда.

3. Следва да се подобри работата на съдиите, във връзка с коректното отбелязване на данните в модул „Натовареност“ на ЕИСС.

Следва да се подобрят уменията на съдиите за работа с ЕИСС, предвид нейното непрекъснато надграждане и усъвършенстване.

АНАЛИЗ НА ДЕЙНОСТТА НА ОКРЪЖНИТЕ СЪДИЛИЩА ОТ СЪДЕБНИЯ РАЙОН НА АПЕЛАТИВЕН СЪД – СОФИЯ

Подробно дейността на всеки един от окръжните съдилища от района на Апелативен съд - София е обсъдена в съответните годишни доклади на председателите на окръжните съдилища, които своевременно са ни изпратени. Към тях са приложени и статистически годишни отчети (изпратени и на ВСС), съдържащи пълна информация за дейността им. В настоящия доклад са посочени най-важните показатели за дейността на окръжните съдилища, даващи възможност за сравнителен анализ и оценка на правораздавателната дейност.

В съдебния район на Апелативен съд - София функционират осем окръжни съдилища: ОС - Благоевград, ОС - Видин, ОС - Враца, ОС – Кюстендил, ОС - Монтана, ОС - Перник, Софийски окръжен съд и Софийски градски съд (СГС). Особено място сред тях заема СГС, в който се разглеждат значителна част от първоинстанционните и от въззивните наказателни и граждански дела от съдебния район.

Административните ръководители на окръжните съдилища в съдебния район на Апелативен съд - София, както и техните заместници, са магистрати от кариерата с богат правораздавателен опит. Анализът на представените доклади сочи, че ръководствата на съдилищата съвместно изпълняват задълженията си за осигуряване на независимо, безпристрастно и ефективно правосъдие.

Чести са контактите между ръководството на Апелативен съд-София с тези на окръжните съдилища, целящи подобряване на организацията на работата и движението на делата.

I. КАДРОВА ОБЕЗПЕЧЕНОСТ.

ОС - Благоевград през 2023 г. е имал щатно разписание, включващо **26 съдии**, от които 2 длъжности са младши съдии.

В съда щатната численост на администрацията е **54 съдебни служители**.

Обща щатна численост на съда е 80 щатни бройки.

Съдът се ръководи от административен ръководител и двама заместник административни ръководители – заместник председатели. Обособени са две отделения - наказателно и гражданско.

Съотношението между съдии и служители на база щат е **1:2,08**.

През отчетния период **ОС - Видин** е правораздавал с **9 съдии и един младши съдия**.

Към 31.12.2023г. щатната численост на ОС-Видин за **съдебни служители** е била **28 броя**, като всички щатове са заети.

През 2023 г. съдиите от ОС - Видин са били обособени в две отделения – гражданско и търговско отделение, и наказателно отделение.

Съотношението между съдии и служители е **1:2,54**.

Окръжен съд-Враца - Към 1 януари 2023 г. щатната численост на магистратите в съда е била **15 щатни бройки**, включваща **1 щ.бр.** за административен ръководител-председател, **2 щ.бр.** за заместник-административни ръководители - зам. председатели, **10 щатни бройки за съдии** и **2 щатни бройки за младши съдии**.

Действително заети към същата дата са били 9 съдийски щата. Незаети в началото на 2023 г. са били общо 6 щ.бр., от които 4 щатни бр. за съдия и 2 щатни бр. за „младши съдия „

Щатът на **съдебните служители** към 01.01.2023 г. е **38 броя**, като към същата дата са били заети 36 щатни бройки. Към 31.12.2023 г. щатната численост е 36 броя, 24 щатни бройки специализирана администрация и 10 щатни бройки обща администрация, като всички щатни бройки са били заети.

Съотношението между съдии и служители е **1: 2.53**.

Към 31.12.2023 г. щатът на **Окръжен съд - Кюстендил** възлиза на **14 щатни броя за съдии**, съответно 12 съдии и 2 за младши съдии, от които 5-наказателни, 6-граждански 1 –търговски. Единият щат за младши съдия е зает и 1 – незает. Към 31.12.2022 г. 1 съдийска щатна длъжност е незаета.

През отчетната 2023 г. щатът на ОС-Кюстендил включва 34 служители, от които заети са 33, а свободна е само 1 щатна бройка за длъжността „съдебен помощник“.

Съотношението между съдии и съдебни служители – действително и по щат към 31.12.2023 г. е - **1: 2.42** и **1: 2.58**.

Окръжен съд - Монтана с утвърден щатен състав от **12 съдии до 22.12.2023 г.**, включващ председател, заместник председател и 9 окръжни съдии и един младши съдия. Този показател не е променян през цялата отчетна година.

През 2023 г. Окръжен съд-Монтана е функционирал в непълен съдийски състав.

През отчетния период са функционирали две отделения - наказателно и гражданско. В съда не е сформирано търговско отделение и през 2023 г., като всички търговски дела, включително и делата по несъстоятелност, се разпределят на случаен принцип чрез ЕИСС измежду всички съдии от гражданско отделение на съда.

През целия отчетен период съдът е функционирал с утвърдена щатна численост от **26 съдебни служители**.

Съотношението между съдии и служители е **1:2.16**.

Към 01.01.2023 г. щатната численост на **Окръжен съд – Перник**, е била 44 щатни бройки, от които **13 щатни бройки за съдии** в т.ч. административен ръководител и двама заместник-председатели и 8 съдии, както и 2–ма младши съдии. В съда няма обособено търговско отделение и всички съдии от гражданско отделение разглеждат граждански, търговски и фирмени дела.

Щатните бройки за **съдебни служители** към посочената дата са били 31 броя, в това число обща и специализирана администрация, като след преразпределение на някои от функциите и съвместяване на отделни дейности, е постигната добра организация на работата на всички служби в съда, макар и с голямо натоварване.

Съотношението между съдии и служители е **1:2.38**, а съотношението съдии-специализирана администрация е **1:1,69**.

Софийски окръжен съд към 1.01.2023 г. е с щат **24 съдии**, от които 1 председател, 3-ма заместник-председатели, 17 съдии и 3-ма младши съдии, разпределени в три отделения - наказателно, гражданско и търговско.

Общият брой на съдебните служители, работили в съда през календарната 2023 г. е **42 съдебни служители**.

Съотношението между съдии и служители е 1:1,75.

Съотношението съдии – съдебни служители при реална заетост за 2023 г. е 1,0 – 1,68, с което оптимизирането на администрацията на съда е постигнато.

Утвърдената щатна численост на **Софийски градски съд** към 31.12.2023 г. е **694 щатни бройки**, от които **163 щатни бр. за съдии**, **33 щатни бр. за младши съдии** и **498 щатни бр. за съдебни служители**.

Действително заети са общо 637 щатни бр., от които 156 съдии, в това число една щатна бройка за административен ръководител и четири щатни бройки заместник-председатели, 17 младши съдии и 464 съдебни служители.

В края на периода - 2023 г. незаети щатни бройки за длъжност „съдия“ са 7 (седем), от които 2 щатни бройки за зам.административни ръководители и 5 щатни бройки за съдия. В края на периода незаетите щатни бройки за длъжност „младши съдии“ са 16.

Съотношението между съдии и служители по щат е 1:3.06.

През настоящия отчетен период се наблюдава тенденция за запазване на числеността на окръжните съдилища извън град София, както по отношение на съдии, така и по отношение на съдебни служители. Повечето председатели на окръжни съдилища смятат, че продължаващо намаляване на щатната численост на съдиите и съдебните служители създава изключително големи трудности при организиране на работата и

особено при формирането на съдебните състави. По отношение на съдебните служители от години се прилага подход за възлагане на допълнителни задачи на всеки един от тях, тъй като само по този начин може да се осигури ефективно изпълнение на всички дейности в съда. От друга страна пък смятат за оптимално съотношението между съдии и съдебни служители. Основен проблем е наличието на свободни щатни бройки за съдии, които няма как да бъдат заети, тъй като има неприключили конкурсни процедури. Съдилищата работят в намален числен състав от съдии, което увеличава натовареността им и се отразява негативно върху срочността на приключване на делата и качеството на постановените актове.

II. ДВИЖЕНИЕ НА ДЕЛАТА В СГС И ОКРЪЖНИТЕ СЪДИЛИЩА ОТ РАЙОНА НА АС – СОФИЯ.

Работата на съдилищата от района на Апелативен съд-София се илюстрира най-пълно от отчетните таблици за всеки съд, приложени към отчетните им доклади.

От тях е видно следното:

1. ОКРЪЖЕН СЪД – БЛАГОЕВГРАД.

През 2023 г. в Окръжен съд - Благоевград са **постъпили общо от всички видове дела 3022 броя дела. Висящите в началото на периода са били 761 броя, така че всичко делата за разглеждане пред ОС-Благоевград са били 3787 броя дела.** (За сравнение през 2022 г. общия брой на делата за разглеждане са били 3482 дела от всички видове дела, като постъпленията са били 917 бр. и през 2021 г - 3335 общ брой дела за разглеждане, като постъпленията са били 985 бр.). Забелязва се намаление на постъпилите дела през отчетния период.

Действителната натовареност на база дела за разглеждане средномесечно на съдия е 13.60 броя, за сравнение през 2022 г. е била 12,87 броя дела месечно, а за 2021 г. е била 12.28 броя дела.

Действителната натовареност на база свършени дела през 2023 г. е 11.27 бр. дела (за 2022 г. е била 10.05 броя дела, а за 2021 г. – 8.71 броя дела).

По отношение срочността – всичко свършените дела, приключени в тримесечен срок са общо 2376 броя дела или 76%, като за сравнение през 2022 г. - **72 %**, и за 2021 г. - **68 %**.

През 2023 г. в окръжен съд-Благоевград са постъпили искания за използване на СРС общо 315 бр. От тях дадените разрешения са 277 бр., а постановените откази са 38 бр. Изготвените веществени доказателствени средства ВДС са общо 83 бр. За сравнение през 2022 година в ОС - Благоевград са дадени 157 бр. разрешения за използване на специални

разузнавателни средства (СРС) откази – 16 бр. и ВДС-23 бр.. През 2021 г. са дадени разрешения общо 84 бр., откази 10 бр. и ВДС – 12 бр.

2. ОКРЪЖЕН СЪД - ВИДИН

За Окръжен съд - Видин общо **постъпилите от всички видове дела за календарната 2023 г. са 1018 бр.** За сравнение през 2022 г. са 841 бр. дела, а през 2021 г. са постъпили 937 бр., т.е. налице е увеличение на делата с 177 бр. за отчетния период в сравнение с този за 2022 г. и 81 дела повече в сравнение с 2021 г.

Висящността в началото на периода е 146 бр. дела, така че **общо делата за разглеждане в ОС-Видин е била 1164 бр. дела.** За сравнение през 2022 г. е имало 993 дела. През 2021 г. е имало 1143 дела, т.е. налице е намаление на висящите дела, което е показателно за добра работа.

При щат от **10 съдии, натовареност по щат на база дела за разглеждане на съдия средно месечно е 9,70 бр., а на база свършени дела – 8,57 бр. на съдия спрямо всички свършени дела.**

Действителната натовареност на база дела за разглеждане е 11,41 бр., а на база свършени дела -10,08 бр. на месец.

По отношение на срочността, данните за 2023 г., в срок до три месеца са приключени 93% от делата /за 2022 г. - 90 % от делата и за 2021 г. - 93 %/.

През отчетния период в ОС - Видин са постъпили 137 искания за използване на СРС. От тях 104 искания и 33 за продължения. За 2023 г. липсва отказ по направените искания, т.е. уважени са всички 137 бр. По дадените разрешения са изготвени 32 бр. ВДС.

3. ОКРЪЖЕН СЪД – ВРАЦА.

В Окръжен съд – Враца през 2023 г. общо **постъпилите дела /граждански, наказателни и търговски/ са 1653 бр.** Този брой е **увеличен в сравнение с предходните две отчетни години, през които постъпилите дела са както следва:** за 2022 г. са били 1492 бр., а за 2021 г. са 1462 броя. Несвършените дела към 01.01.2023 г. са 353 бр., така че общо делата в Окръжен съд-Враца стояли на производство за разглеждане са общо 2006 дела.

Общо за разглеждане през 2023 г. са били 2006 бр.дела, докато за 2022 г. са били 1869 бр. дела, а през 2021 г. са били 1758 броя дела.

Съобразно броя на съдиите по щат, средномесечното постъпление на щатна бройка на база 12 месеца е 9.18 дела на един съдия. На база на реално заетия през годината щат, средномесечното постъпление на един съдия е бил 10.60 бр.дела.

Действителната натовареност на съдия от ОС – Враца, към броя дела за разглеждане на месец е 12,86 бр., а към броя свършени дела е

9,71 бр. средно месечно. За сравнение през 2022 г. - **13,02 бр.**, а към броя на свършените дела е **10,58 бр.**; през 2021 г. е 8,33 бр.

По отношение на срочността, данните за този съд са, че в срок до три месеца са приключени **85 % от всички дела** (за 2022 г. -78 % от всички дела и за 2021 г. - 85 %).

През отчетния период в ОС-Враца са дадени общо 28 бр. разрешения за използване на СРС, от които 10 бр. изготвени ВДС (23 бр. разрешения за СРС за 2022 г. и 6 бр. за 2021 г.).

4. ОКРЪЖЕН СЪД – КЮСТЕНДИЛ.

За Окръжен съд - Кюстендил през отчетната 2023 г. са **постъпили за разглеждане общо 1294 дела от всички категории**, като в сравнение с предходната 2022г. е налице намаление със 188 дела. Посочените дела са разгледани заедно с висящите 421 дела от 2022 г., така че общо през годината Окръжен съд-Кюстендил е разгледал 1715 дела, или 81%. За сравнение общо постъпилите дела за разглеждане през 2022 г. са 1475 броя дела, а през 2021 г. са постъпили общо 1258 дела от всички видове.

Към 31.12.2023 г. ОС-Кюстендил е разполагал с 14 съдии по щат. Общата натовареност по щат възлиза средно на 10.21 дела за разглеждане месечно, а по свършени дела – по 8.23 броя дела (при 11,11 броя средно месечно за 2022 г. и при 9,61 броя средно месечно за 2021 г.)

Действителната натовареност на съдиите от КОС през 2023 г. към броя на делата за разглеждане 12,43, а на база свършени дела средно месечно по 10,01 бр.дела. За сравнение за 2022 г. - 14,59, а на база свършените дела е 11,30 броя. Тези показатели разкриват, че натовареността на съдиите от ОС-Кюстендил е относително равномерна.

По отношение на срочността, данните за този съд са, че в **тримесечен срок** са приключени общо 951 дела или 69%, като останали несвършени в края на 2023 г. са 333 дела (за сравнение през 2022 г. от общо постъпилите дела съдиите в 3 мес.срок са приключили 990 дела, или 68%.; а през 2021 г. – 869 бр. или 71%)

За отчетния период са постъпили общо 150 бр. искания за прилагане на СРС по реда на чл.15 ал.1 от ЗСРС по отношение на 119 лица. От тях са уважени 149 бр., постановени са 2 отказа и 1 частичен отказ. Изготвени и предадени за съхранение по реда на чл.29 ал.1 от ЗСРС в съда са общо 30 бр. ВДС. За сравнение през 2022 г. са постъпили общо 162 бр. искания за прилагане на СРС, като са уважени 162 и са изготвени 14 ВДС. За 2021 г. в съда са постъпили 96 бр. искания за прилагане на СРС. Уважени са всички, като са изготвени 13 ВДС.

5. ОКРЪЖЕН СЪД – МОНТАНА.

В Окръжен съд - Монтана през отчетната 2023 г. **общото постъпление на всички видове дела е 920 броя**. Несвършените дела, останали в края на 2022 г. и към 01.01.2023 г. са 187 бр., **така новообразуваните и останалите несвършени дела в началото на отчетния период отразява действителната натовареност на съдиите и възлиза на 1107 броя дела, за разглеждане през 2023 г.** За сравнение през 2022 г. са постъпили общо 862 дела, а общо делата за разглеждане са 1084 бр. През 2021 г. са постъпили общо 864 дела от всички видове, като общо делата за разглеждане пред съдиите на ОС-Монтана са 1018 дела. Налице е устойчивост на постъпленията спрямо предходната година.

При шат от **11 съдии**, действителната натовареност на база разгледани дела средномесечно от съдия е 9,97 бр. – при **11,29 бр.** за 2022 г. и 9,93 бр. за 2021 г.

Действителната натовареност на съдиите от МОС по критерий свършени дела средномесечно е **8,10 броя**. За сравнение през 2022 г. е бил **9,34 броя**. и 7,02 броя за 2021 г.

По отношение на сročността, данните за този съд са, че в тримесечен срок са приключени **общо 737 дела от делата, стоящи за разглеждане или 82%** (за сравнение през 2022 г. в тримесечен срок за приключили общо 75 % от делата, а през 2021 г. общо 83%).

През отчетния период в Окръжен съд-Монтана са постъпили общо 27 бр. искания от различни заявители за издаване на разрешения за използване на СРС. От тях 17 бр. са били уважени изцяло или частично, а по 10 бр. е постановен пълен отказ. През 2023 г. са получени 11 бр. вещественни доказателствени средства.

6. ОКРЪЖЕН СЪД – ПЕРНИК.

В Окръжен съд - Перник през отчетната 2023 г. са **постъпили общо 1602 дела от всички видове** (за сравнение за 2022 г - 1323 дела и за 2021 г. - 1218 дела).

Общият брой на делата за разглеждане през 2023 г е 1912 бр., от които 306 бр. дела са висящи към началото на периода 01.01.2023 г. (за сравнение за 2022 г. е бил 1631 бр., през 2021 г. е бил 1602 бр.). **Свършените дела през 2023 г. са 1667 броя дела** (за 2022 г. - 1325 бр., при 1300 бр. за 2021 г.)

При шат от **13 съдии**, действителната натовареност средномесечно на съдиите от ОС-Перник към броя на разгледаните дела е 17.00 дела (при **12,74 дела** средномесечно за 2022 г. и 11,36 дела за 2021 г.).

Действителната натовареност на съдиите средномесечно към броя на свършените дела е 14,82 бр.дела(за сравнение за 2022 г. е 10,35 бр.дела средномесечно и 9,22 бр.дела за 2021 г.).

По отношение на сročността, данните за този съд са, че в тримесечен срок са свършени 83 % общо от делата или 1390 броя дела от всички дела за разглеждане (през 2022 г. – 77 %, а през 2021 г. – 72%) .

През отчетния период в Окръжен съд-Перник са издадени 133 бр. разрешения за използване на СРС. Изготвените вещевни доказателствени средства /ВДС/ са 32 броя.

7. ОКРЪЖЕН СЪД – СОФИЯ.

В Окръжен съд - София през отчетната 2023г. са постъпили общо 1843 дела, от които висящи в началото на периода са били 730, така, че всичко дела, подлежащи за разглеждане са 2573. В предходните три години броят на тези дела е бил както следва: през 2022 г. – 2650 бр.; през 2021 г. – 2411 броя дела.

Общият брой на свършените дела е 2027 бр. дела, като 1824 дела от тях са приключили в три месечния срок, или 90%, т.е. делата се разглеждат в максимално кратки и разумни срокове.

Действителната средно-месечна натовареност на съдиите от Софийски окръжен съд при щат 25 съдии, спрямо делата за разглеждане е 13.06 броя, а спрямо свършените дела е 10.29 броя (при 13,66 бр.дела за 2022 г. съответно 9.90 също за 2022 г. и за 2021 г. – 13,39 бр.дела и 9,81).

През отчетния период са постъпили 120 искания за издаване на разрешения по ЗСРС, като броят на исканията не отговаря на броят на лицата, по отношение на които са издадени разрешения. Разрешенията, които са издадени са 88 бр., като постановените откази за използване на СРС са 32. Постъпилите ВДС през 2023 г. са 23 броя.

8. СОФИЙСКИ ГРАДСКИ СЪД.

В Софийски градски съд през отчетната 2023 г. постъпилите дела са разглеждане, като общ брой от всички видове дела, подсъдни на този съд е 24 722 броя. За сравнение през 2022 г. са постъпили от всички видове дела общо 22 245 дела, а през 2021 г. новопостъпленията са общо 24 040 дела, т.е. за периода от 2023 -2022 г. се наблюдава ръст от 10 % в броя на постъпленията.

По отношение делата за разглеждане за 2023 г. пред СГС са стояли на производство общо – 41 483 бр. дела. От този брой 16 761 са останали несвършени от 2022 г. (за сравнение през 2022 г. – общо 39 279 броя, а през 2021 г. – общо 40 025 броя дела), следователно наблюдава се увеличение на делата за разглеждане спрямо тези за 2022 г., т.е.

действителната месечна натовареност на един съдия, на база разглеждани дела е 23,10 броя дела.

За 2023 г. броят на свършените дела от магистратите, правораздавали в СГС е 24 575 броя, от общо дела за разглеждане 41 483 броя дела. **Общият брой на несвършени дела в Софийски градски съд към 31.12.2023 г. е 16 908 дела.** Делът на свършените дела от общо разгледаните дела е **59,3%, а този на несвършените възлиза на 40,8%.** (За сравнение общо делата за разглеждане през 2022 г. са били - 39 279 броя, като от тях са свършени 21 896 броя, а през 2021 г. са били 37 387 бр., като от тях 21 402 бр. дела).

Натовареност по щат през 2023 г. - при щат от 197 съдии-натовареност на база дела за разглеждане е 17,55 броя дела средномесечно на съдия и на база свършени дела е 10,40. За сравнение през 2022 г. при щат от 195 съдии, средно месечното натоварване по щат на съдия от СГС на база дела за разглеждане е 16,79 броя, а на база свършени дела 9,62 броя дела. През 2021 г. при щат от 183 съдии натовареността на база дела за разглеждане е 18,23 и на база свършени дела е 10.50.

Действителната натовареност на съдиите от СГС за през отчетния период 2023 г. на база дела за разглеждане е 23,10 броя на месец, а на база свършени дела е 13,68 броя. За сравнение през 2022 г. действителната натовареност е следната: към дела за разглеждане – 21,65 броя, а към броя на свършените дела е 12,41 броя. През 2021 г.- на база делата за разглеждане 24,44 броя, а на база свършени дела е 14.07 дела на съдия.

Срочността на правораздавателната дейност – приключилите дела в срок до три месеца за 2023 г. са – 14 505 дела от общо образуваните 24 575 броя дела, т.е. 59%. За сравнение през 2022 г. в 3-месечен срок от 22 518 дела са приключени 12 571 дела, т.е 56% и за 2021 г. от 23 050 броя дела са приключени 12 831 броя дела, т.е. 56%.

За отчетния период справка за дейността на СГС по ЗСРС е следната: Постъпилите искания по ЗСРС са 867 (За сравнение през 2022 г. са 558 броя, а през 2021 г. – 194 броя). **Дадените разрешения за използване на СРС са общо 485** (за 2022 г. – са 292 броя, а за 2021 г. са 120 броя). Постановените откази по ЗСРС са 382 (2022 г. са 266 бр., а за 2021 г. са 74 броя), а приложение по чл.18 ал.1-3 от ЗСРС са 13 бр. (за 2022 г. са 8 бр., а за 2021 г. са 2 броя). **По отношение на дейността на СГС по Закона за електронните съобщения /ЗЕС/ - постъпилите искания по ЗЕС за 2023 г. са 42 броя** (за 2022 г. са 32 бр., а за 2021 г. са 14 броя). **Издадените разрешения по ЗЕС са общо 19 броя** (за 2022 г. са 15 бр., а за 2021 г. са 6 броя). Постановените откази са 23 броя общо (за 2022 г. са 17 бр., а за 2021 г. са 8 броя), като няма изпратени по подсъдност дела по ЗЕС за 2023 г.; 2022 г. и за 2021 г.

От изложените статистически данни може са направи извод, че постъпленията на дела през 2023 г. са се увеличили в сравнение с 2022 г. в ОС-Благоевград; ОС-Видин; ОС-Враца; ОС-Перник, СГС и ОС-Монтана. Намаление на постъпленията през 2023 г. в сравнение с 2022 г. е отчетено при ОС-Кюстендил и Софийски окръжен съд, т.е. наблюдава се увеличение на броя постъпили дела през 2023 г. в преобладаващия брой окръжни съдилища в апелативния район на Апелативен съд-София.

По отношение на приключилите дела в 3 месечен срок се наблюдава увеличение на процента приключили дела в тримесечен срок в ОС-Видин; ОС-Враца; ОС-Кюстендил; ОС-Монтана; ОС-Перник, СОС и СГС, т.е. срочността на приключване на делата се е увеличила във всички окръжни съдилища в рамките на Апелативен съд-София, което следва да бъде отчетено като постижение.

Най-висок процент свършени дела в тримесечен срок се забелязва в ОС-Видин- 93%.

Въпреки увеличението на постъпленията на дела на преобладаващия брой окръжни съдилища в апелативния район, се е увеличил процента на свършените дела в тримесечен срок, от което може да се направи извод, че съдиите са оптимизирали работата си относно срочността на приключване на делата, което е една отлична атестация за тяхната работа през 2023 г.

Проблем, който следва да намери своето разрешение, е кадровата обезпеченост на съдийския състав в окръжните съдилища.

АНАЛИЗ НА РАБОТАТА НА РАЙОННИТЕ СЪДИЛИЩА ОТ РАЙОНА НА АПЕЛАТИВЕН СЪД - СОФИЯ

Законът за съдебната власт не съдържа разпоредби за компетентност на апелативните съдилища, респ. на техните административни ръководители, спрямо дейността на районните съдилища, намиращи се в съдебните райони на окръжните съдилища от съдебния район на съответния апелативен съд. Единственото изключение е свързано с правомощията на председателя на апелативния съд да командирова съдии от един районен съд в друг, респ. от районен съд в окръжен съд. В тази връзка, в настоящия доклад дейността на районните съдилища от съдебния район на Апелативен съд - София е представена чрез обобщаване на информация от докладите на председателите на окръжните съдилища, изготвени по реда на чл. 86, ал. 1, т. 3 от ЗСВ. В настоящия доклад не се прави анализ за дейността на съдиите по вписванията и на съдиите-изпълнители, по отношение на които липсват каквито и да е правомощия от страна на апелативния съд.

I. РАЙОННИ СЪДИЛИЩА.

В района на Апелативен съд – София има общо 32 (тридесет и две) районни съдилища към 8-те окръжни съдилища:

1. Към ОС – Благоевград има 5 районни съдилища: РС - Благоевград, РС - Разлог, РС - Сандански, РС - Гоце Делчев и РС - Петрич.

2. Към ОС – Видин има 3 районни съдилища: РС - Видин, РС – Кула и РС – Белоградчик.

3. Към ОС – Враца има 5 районни съдилища: РС - Враца, РС - Бяла Слатина, РС - Козлодуй, РС - Мездра и РС – Оряхово.

4. Към ОС - Кюстендил има 2 районни съдилища: РС - Кюстендил и РС - Дупница.

5. Към ОС - Монтана има 3 районни съдилища: РС - Монтана, РС - Берковица и РС – Лом.

6. Към ОС - Перник има 4 районни съдилища: РС - Перник, РС - Брезник, РС - Радомир и РС – Трън.

7. Към ОС - София има 9 районни съдилища: РС - Ботевград, РС - Елин Пелин, РС - Етрополе, РС - Ихтиман, РС - Костинброд, РС - Пирдоп, РС - Самоков, РС - Своге и РС – Сливница.

8. Към СГС има 1 районен съд: Софийски районен съд.

Данните за дейността на районните съдилища от съдебния район на Апелативен съд-София са подробно отразени и се съдържат в годишните отчети на окръжните съдилища в системата на съдебния район на АС - София, които, както бе отбелязано и по-горе, са неразделна част от настоящия доклад и са приложени към него. Ето защо същите не следва да бъдат преповтаряни.

II. НАТОВАРЕНОСТ НА РАЙОННИТЕ СЪДИЛИЩА.

Обобщено, анализът на данните за дейността на районните съдилища на територията на съдебния район на Апелативен съд – София, за които са изпратени статистическите данни сочи следното:

ОКРЪЖЕН СЪД-БЛАГОЕВГРАД

Статистическите данни по отношение на постъплението на делата на база 12 месеца във всички пет районни съдилища от района на ОС-Благоевград, показват увеличение, с изключение на незначително намаление при РС-Благоевград, които са по-малко със 75 броя или 1,51% (за 2023 г. - 4880 дела, а за 2022 г. - 4955 дела) и РС-Петрич – по-малко с 103 броя или 2,62% (за 2023 г. – 2 744 дела, а за 2022 г. – 2 847 дела). Най-много са постъпилите дела в РС-Сандански – с

цели 191 броя или 9,32%.(за 2023 г. - 2240 дела, а за 2022 г. - 2049 дела РС-Разлог постъплението е увеличено с 73 бр. дела или 3,61%, (за 2023 г. – 2 095 дела, а за 2022 г. – 2 022 дела а в РС-Гоце Делчев – постъпилите дела в повече са 75 бр. дела или 4,42%.(за 2023 г. – 1 771 дела, а за 2022 г. – 1 696 дела).

По отношение приключили дела в тримесечен срок, районните съдилища отчитат следните показатели: **РС-Благоевград** за 2023 г.- 77%, а за 2022 г. – 80%. **РС-Гоце Делчев** – за 2023 г. – 78%, а за 2022 г. – 73%. **РС-Петрич** – за 2023 г. – 83%, а за 2022 г. – 86%. **РС-Разлог** – за 2023 г. - 72%, а за 2022 г. – 75% и **РС-Сандански** – за 2023 г. – 79% и за 2022 г. – 74%.

Натовареност на база разглеждани дела средномесечно, прави впечатление, че спрямо 2022 г. е налице леко намаление, с изключение на РС-Благоевград и РС-Гоце Делчев. **За 2023 г. – РС-Благоевград** – 49,17 дела (за 2022 г.- 42,61 дела); **РС-Гоце Делчев** – за 2023 г.-36,85 дела (за 2022 г. -32,65 дела); РС-Петрич-за 2023 г. - 46,01 дела(за 2022 г. – 46,06 дела); РС-Разлог - за 2023 г. – 67,96 дела (за 2022 г. – 78,12 дела) и РС-Сандански за 2023 г. – 37,11 дела (за 2022 г. – 41,40 дела).

Действителната натовареност на база свършени дела от един съдия средномесечно, е както следва: **За 2023 г. – РС-Благоевград** – 41,11 дела (за 2022 г.- 34,73 дела); **РС-Гоце Делчев** – за 2023 г. - 26,88 дела (за 2022 г. - 23,74 дела); РС-Петрич - за 2023 г. - 40,11 дела (за 2022 г. – 37,47 дела); РС-Разлог - за 2023 г. – 46,06 дела (за 2022 г. – 51,86 дела) и РС-Сандански за 2023 г. – 30,21 дела (за 2022 г. – 32,52 дела).

ОКРЪЖЕН СЪД-ВИДИН

В Районен съд-Видин през 2023 г. са постъпили общо 4279 бр. дела граждански и наказателни. Несвършените дела от всички видове, стоящи на производство са общо 1116 бр., така, че общо делата за разглеждане в РС-Видин са 5 395 броя (за сравнение – 2022 г. са били 4053 бр., а за 2021 г. – 3982 бр.). Прави впечатление, че постъпленията на делата в съда е увеличено с 5,29% в сравнение с 2022 г. и 6,94 % за 2021г.

РС-Видин е най-натоварения съд, в сравнение с останалите две районни съдилища, а именно: РС-Белоградчик и РС-Кула.

Действителната натовареност за 2023 г. на районните съдилища в съдебния район на ОС-Видин е както следва:

В РС-Видин средномесечно на един съдия спрямо общо разгледаните дела е 44,96 бр. дела и 37,32 бр. спрямо всички свършени дела (За сравнение през 2021 г. – РС-Видин – 44,63 бр.дела и 34.30).

РС-Белоградчик средномесечна натовареност спрямо всички свършени дела е 27.11 бр. и 29.00 бр. спрямо общо разглежданите (за сравнение през 2022 г.-30.97 бр.дела и 27.80 бр.дела). За **РС-Кула** - 24.05 бр. дела спрямо общо разгледаните дела средномесечно и 22.19 бр. спрямо всички свършени дела(за 2022 г. 18.95 бр. и за 2021 г. - 16.15 бр.).

Постъпленията на делата се е увеличила с 5,29% в сравнение с 2022 г и увеличено с 6,94% в сравнение с 2021 г. В края на отчетния период и в трите районни, щатните бройки за съдии за били заети.

ОКРЪЖЕН СЪД-ВРАЦА

През 2023 г. в районните съдилища от съдебния район на Окръжен съд-Враца **са постъпили общо** за разглеждане 11 886 броя дела (за сравнение – през 2022 г. -12 065 бр. и за 2021 г. – 13 266 бр.). **Разгледани са общо, заедно с недовършените** през 2023 г. - 13 498 бр. дела, от които недовършените са 1 298 бр. (за сравнение през 2022 г. – 13 677 бр., като недовършени от тях са 1 612 бр. и през 2021 г. – 14 550 бр., от които недовършени са 1 613 бр.). През отчетната година в районните съдилища **са свършени** общо 12 200 бр. дела (през 2022 г. – 12 065 бр. дела и за 2021 г. – 12 937 бр. дела). **В тримесечния срок**, делата са свършени по съдилища както следва: РС-Враца 93%; РС-Оряхово-91%; РС-Бяла Слатина – 89%; РС-Мездра – 89% и РС-Козлодуй – 86%. Тези цифри определено означават достигнат стандарт за бързо правосъдие, при това за една част от тях в условията на висока натовареност, която е оптимална. **Действителната натовареност на районните съдии в съдебния район на ОС-Враца** е 41.28 разгледани дела на месец и 37.31 действителна натовареност спрямо свършените дела. **Натовареността по щат** при общо 33 магистрати за региона (общо граждански съдии по щат 19 съдии и наказателни съдии по щат 14 съдии) е: 34.07 разгледани дела на съдия на месец и 30.81 спрямо свършените дела. **Най-голямо натоварване**, както по разгледани дела, така и по свършени дела по действителна натовареност е РС-Бяла Слатина, следван от РС-Козлодуй, РС-Враца, РС-Оряхово и РС-Мездра.

ОКРЪЖЕН СЪД-КЮСТЕНДИЛ

В РС-Дупница е налице леко намаление на натовареността, с оглед намаляване на постъпленията на делата. В съда общо за 2023 г. са постъпили за разглеждане 3 655 дела. Останалите, несвършените дела за 2022 г. са 503 бр., така че всичко разгледаните дела за годината са 4 158 дела, като съдът е свършил 3 682 броя дела, или 86%. **В 3-месечния срок са свършени** общо 85% от делата, или общо 3 131 броя дела. Общата натовареност по щат на съдиите от РС-Дупница през 2023 г. е била 34.65 разгледани дела месечно, като броя на свършените дела е 30.68 дела месечно. За сравнение през 2022 г. - общата натовареност по щат на съдиите от РС-Дупница е била 32.27 разгледани дела месечно, като броят на свършените дела месечно е 28.45.

В РС-Кюстендил са разгледани общо 4 731 дела, от които несвършени 476 дела. Новопостъпилите дела в съда са 4 255 броя дела. Общо свършените дела са 4 261 дела, или 90.07%, като от тях в 3 месечния срок са приключили 3 851 дела, което съставлява 90.37%. В края на 2023 г.

са останали несвършени 470 дела. За сравнение през 2022 г. в съда са разгледани общо 4 486 дела, от които несвършени 542 дела и новопостъпили дела общо 3944 дела. Свършените дела за 2022 г. са 4 010 дела, или 86%, като от тях в 3 месечния срок са приключили 3 464 броя дела или 86%. През 2021 г. в съда са разгледани 4 855 дела, от които несвършени 691 дела и новопостъпили 4 164 дела. Свършените дела са 4 313 дела, или 89%, като от тях свършените дела в 3 месечния срок са 86%. Изводът, който може да се направи, че е налице увеличение на постъпленията за 2023 г., спрямо предходните две години. Запазва се увеличението от предходните години на свършените дела и тенденция към приключване на делата в 3-месечния срок.

ОКРЪЖЕН СЪД-МОНТАНА

През 2023 г. районните съдилища в състава на Окръжен съд-Монтана:

Общо за районните съдилища новопостъпилите дела през годината са 8643 бр. Заедно с останалите несвършени дела от всички видове към 01.01.2023 г. – 1115 бр.дела, на производство през 2023 г. са стояли за разглеждане общо 9758 бр.дела.(За сравнение през 2022 г. постъпленията са били 8753 бр.дела и всичко дела за разглеждане – 9 892 бр.; а през 2021 г. постъпленията са били 8956 бр. дела и всичко дела за разглеждане – 10 320 бр.дела). **С най-голям брой новопостъпления** е РС-Монтана (4 411 броя дела), въпреки че общия брой на новообразуваните дела леко е намалял в сравнение с 2022 г. (4 585 бр.дела) и 2021 г. (4 541 бр. дела). Леко увеличение в сравнение с 2022 г. има при новообразуваните дела в РС-Лом (3115 бр.дела) и РС-Берковица (1117 бр.дела).

Общия брой на свършените дела в районните съдилища към 31.12.2023 г. е 8 761 бр.дела.

И за трите районни съдилища-Монтана, Лом и Берковица, общата действителна натовареност по брой дела за разглеждане през 2023 г. е намалена, което се дължи на попълването на щатовете с нови съдии от средата на годината. **РС-Монтана** през 2023 г. действителна натовареност на база разгледани дела е 46.54% (за сравнение за 2022 г. – 52.47%, а за 2021 г. – 54.24%). **РС-Лом** – 48.42% (за сравнение през 2022г. – 49.65%; а за 2021 г. – 62.59%). **РС-Берковица** – 53.40% (за 2022 г. – 60.55% и за 2021 г. – 52.92%).

Това от своя страна води и до **намаляване на общата действителна натовареност на база брой свършени дела** през отчетния период – **РС-Монтана** 43.00% (за 2022 г. – 47.96% и за 2021 г.- 49.94%). За **РС-Лом** тя е 42.88%, (за сравнение през 2022 г. – 43.15%, а за 2021 г. – 54.69%). За **РС-Берковица** – 44.64% (за сравнение през 2022 г. – 50.41% и за 2021 г. – 43.29%).

Бързината на правораздаването, отчетена чрез процент на свършените дела в тримесечния срок в **РС-Монтана през 2023 г. е 91%**

и е идентична с тази за 2022 г., когато е била 91% и леко увеличена в сравнение с 2021 г., когато е била 88%. **За РС-Лом през 2023г** решените дела в 3-месечния срок е 88% и постепенно се увеличава в сравнение с тази през 2022 г., когато е била 86% и в сравнение с 2021 г., когато е била 84%. В РС-Берковица сročността през 2023 г. е била 79% и е леко завишена в сравнение с тази за 2022 г., когато е била 76% и на тази през 2021 г., когато е била 76%.

ОКРЪЖЕН СЪД -ПЕРНИК

РС-Перник - През 2023 г. **общия брой на дела за разглеждане от всички видове** е бил 9 016 дела, от които 8 094 броя за постъпили през отчетната година. (за сравнение през 2022 г. общия брой дела за разглеждане са били 9 696 бр. и за 2021 г. – 10 056 бр.) Налице е увеличение на наказателните постъпления, в сравнение с предходните периоди, а именно 2 100 броя, което е с 6,7% увеличение спрямо 2022 г. – 1969 бр. и с 2,1% спрямо 2021 г. – 2 058 бр. По отношение на гражданските постъпления, за 2023 г. е 5 994 бр., т.е. налице е намаление с 6,7%, спрямо 2022 г. – 6 427 бр. и за 2021 г. 6 474 бр. Средномесечно постъпленията през 2023 г. за един съдия е било с 39 бр. дела за наказателните съдии и 53 броя дела за гражданските съдии. Пред отчетната 2023 г. съдиите от РС-Перник са работили при висока натовареност, съобразно критерия (като причината е, че РС-Перник е работил с намален съдийски състав почти през цялата година), а именно – натовареност по щат общо – спрямо разглежданите дела е 32.67 и спрямо свършените дела е 29.47. Общо действителната натовареност спрямо разглежданите дела е 52.88 и спрямо свършените дела е 47.71.

РС-Радомир – През отчетната година **общо постъпленията в съда** е 1639 дела, от които 1 249 граждански дела и 390 наказателни дела, **което е намаление** с 5,17% спрямо 2022 г. – 1 725 бр. дела и с 6,16% за 2021 г., където са постъпили общо 1 789 дела общо. Процентът на **приключване на делата в тримесечния срок** за съда е 89% (87% за наказателните съдии и 89% за гражданските).

РС-Брезник – През 2023 г. общо постъпленията в съда са 638 бр., от които наказателни дела – 208 бр. и граждански – 430 броя. **Недовършени дела към 01.01.2023 г.** са 9 бр. наказателни и 62 бр. – граждански, така че **общо делата за разглеждане** в началото на отчетния период са 709 броя дела, като решените дела от тях в тримесечния срок са 91%. **Общата натовареност по щат за 2023 г.** (в съда правораздават двама съдии, които не са разпределени по материя) е 29.54%.

РС-Трън – Пред отчетната година в съда е имало за **разглеждане общо** 343 бр.дела, от които 72 бр.наказателни и 271 бр. граждански дела. От всички тях **новообразуваните дела са 304 бр.**, а останалите 39 бр. дела са останали несвършени от 2022 г. Процентното съотношение на новообразуваните дела спрямо делата за разглеждане е 88.63%, а

останалите несвършени са 11.37% от разглежданите дела през 2023 г. В срок до три месеца са приключени 90% от делата. **Общо натовареността по щат** на съда е 28,58 % (за 2022 г. – 31,17 и за 2021 г. – 32,75). Действителната обща натовареност за периода е 28,58% (за 2022 г. – 49,87 и за 2021 г. – 32,75).

СОФИЙСКИ ОКРЪЖЕН СЪД

През 2023 г. районните съдилища в състава на Софийски окръжен съд:

През отчетната 2023 г. **общия брой на делата за разглеждане в районните съдилища е 17 814 или с 427 дела повече** спрямо предходната 2022 г. **С най-голям брой** общо дела за разглеждане е РС-Ботевград (3370 броя дела) и РС-Самоков (2521 /броя дела), **а най-малък** е в РС-Етрополе (683 броя дела) и РС-Пирдоп (1194 броя дела). Общия брой на свършените дела в районните съдилища е 14 720 (за сравнение през 2022 г. той е бил 14 451 или 83% от общия брой дела за разглеждане) или 82% от общия брой дела за разглеждане. **С най-голям брой свършени дела** са районните съдилища в РС-Ботевград (2966) и РС-Ихтиман (2257), **а най-малък** в РС-Етрополе (616) и РС-Своге (997). **В тримесечния срок районните съдилища в района на Софийски окръжен съд са приключили** общо 12 4579 или 84% от всичко свършените дела (за сравнение през 2022 г. той е бил 86% или 12 455 броя дела). С отлични показатели са РС-Етрополе (100%) и РС-Ботевград (93%). Под средния показател е съдът в гр.Костинброд (72%). **Новообразуваните дела в районните съдилища** са общо 14 911 бр. дела **или с 629 дела повече** от предходната 2022 г. **С най-много постъпления** е РС-Ботевград (3006) и РС-Ихтиман (2196), **а с най-малък брой** са РС-Етрополе (629) и РС-Своге (101). **Натовареността на съдиите в районните съдилища в района на СОС** през 2023 г. са както следва: към дела за разглеждане – от 35.12 до 64.03 дела, като най-много са били натоварени съдиите в районните съдилища Ихтиман (64.03%) и Костинброд (61.13%); към свършените дела – от 29.62 до 57.87 дела, като най-натоварените съдилища са РС-Ихтиман (57.87%) и РС-Сливница (47.76%).

СОФИЙСКИ ГРАДСКИ СЪД

В района на СГС е най-големия районен съд в страната, а именно **Софийски районен съд**. Към 31.12.2023 г. щатната численост на СРС е наброявал 214 съдии, включително председател и петима заместник-председатели. В сравнение с предходния отчетен период щатната численост на съдиите е увеличена с решение на Пленума на ВСС по протокол № 36/07.12.2023 г. Реално функциониращите състави към края на отчетния период са 179 бр., от които 122 състава в гражданските отделения на съда и 57 състава в наказателното отделение. Към структурата на съда

са включени 28 съдии по вписванията, като не всички щатни бройки са били заети. Общо 21 са държавните съдебни изпълнители.

Общият брой постъпления от всички видове дела в Софийски районен съд през 2023 г. са 89 793 бр. За сравнение през 2022 г. са 88 036 бр.; през 2021 г. са 92 933 броя дела.

Съдиите в СРС са разгледали общо 127 506 бр. дела, заедно с несвършените дела към 01.01.2023 г., като свършените дела в края на периода възлизат на 93 720 бр. (За сравнение всичко делата за разглеждане през 2022 г. са били 126 606 бр., а свършените общо 88 893 бр. дела. За 2021 г. съответно всичко разгледаните са били 133 451 бр., от които 94 984 бр. свършени дела.). Изводът, който може да се формира е, че през 2023 г. е продължила устойчивата тенденция броят на приключилите през отчетния период дела, да надвишава този на постъпилите, което несъмнено показва висока ефективност на правораздавателната дейност.

ЗАКЛЮЧЕНИЕ

В заключение на изложеното може да се направи извод, че през изтеклата отчетна 2023 година Апелативен съд - София, окръжните и районни съдилища от апелативния район са работили при голяма натовареност, но с необходимата отговорност и професионализъм, като са положили усилия за качествено, срочно и при условията на предвидимост решаване на делата.

Издавам благодарност на съдиите и съдебните служители от апелативния район за усилията, които са положили през отчетния период за успешното справяне с възложената работа.

Пожелавам на съдиите и съдебните служители здраве, лични и професионални успехи.

Приложения:

1. Таблица – Приложение № 1
2. Таблица – Приложение № 2
3. Таблица – Приложение № 3
4. Таблица – Приложение № 4
5. Таблица – Приложение № 5
6. Таблица – Приложение № 6

ДАНИЕЛА ДОНЧЕВА _____
АДМ.РЪКОВОДИТЕЛ-ПРЕДСЕДАТЕЛ
НА АПЕЛАТИВЕН СЪД-СОФИЯ